

Ենթահավելված 6

Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ

Հավելված 6

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև թիվ 6)

« 31 » դեկտեմբերի 2010թ.

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Ընթացիկ ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա սկզբից մինչև համադրելի հաշվետու ամսաթիվն ընկած ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	627.168	2.367.081	436.949	1.489.468
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(221.324)	(819.512)	(153.078)	(453.458)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		405.844	1.547.569	283.871	1.036.010
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	60.062	187.340	33.741	140.206
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(58.833)	(130.369)	(19.286)	(91.271)
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		1.229	56.971	14.455	48.935
Եկամուտ շահաբաժիններից					
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	91.215	286.056	75.745	471.626
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	19.218	93.418	26.911	117.659
Գործառնական եկամուտներ		517.506	1.984.014	400.982	1.674.230
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(8.260)	(90.345)	(4.505)	(4.837)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(349.920)	(803.093)	(245.779)	(650.536)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(90.009)	(220.459)	(84.901)	(210.174)
Շահույթ/ (վնասը) մինչև հարկումը		69.317	870.117	65.797	808.683
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(36.911)	(198.534)	(26.203)	(158.097)
Շահույթ (վնասը) հարկումից հետո		32.406	671.583	39.594	650.586
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			20.138		4.361
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ			20.138		(582)
Այլ համապարփակ եկամուտի գծով շահութահարկ			(3.576)		(756)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հետո			16.562		3.023
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք			688.145		653.609

Բանկի վարչության նախագահ

Էմիլ Սողոմոնյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ալվարդ Սկրտումյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __14.01.11թ.

Ենթահավելված 7

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ

Հավելված 7

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
սկանի հուլիսի 10-ի
թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ (ձև թիվ 7)

Ֆինանսական վիճակի մասին

«_31_»_դեկտեմբերի_ 2010թ

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված/չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	4.509.322	5.758.227
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		2.608	2.742
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	3.183.415	2.991.286
1.5	Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	16	15.930.085	10.413.767
1.6	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	17	1.579.883	309.923
1.7	Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	18	438.130	
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	1.630.517	1.631.869
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	21, 3		
1.12	Այլ ակտիվներ	22	213.655	410.379
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		27.487.615	21.518.193
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23	737.053	681.852
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24	7.850.117	6.167.410
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	8.390.495	4.735.732
2.5	Վճարվելիք գումարներ	27	1.741	153.808
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28,3	5.507	500
2.7	Պահուստներ	34		
2.8	Այլ պարտավորություններ	29	201.024	95.358
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		17.185.937	11.834.660
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	30	7.200.000	7.200.000
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	31		
3.3	Պահուստներ՝		66.377	49.815
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		52.075	52.075
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ	32	14.302	(2.260)
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)	33	3.035.301	2.433.718
3.5	Կապիտալի այլ տարրեր	32		
	Ընդամենը՝ կապիտալ		10.301.678	9.683.533
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		27.487.615	21.518.193

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ
Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __14.01.11թ._____

Էմիլ Սողոմոնյան
Ալվարո Սկրտումյան

7.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր												
8. Մնացորդը նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջում -31-- դեկտեմբերի 2009 թ. (ստուգված)	7,200,000			52,075	(2,260)			2,433.718				
Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (Ո աղյուսակ)												
9. Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի -2010-թ. (ստուգված)	7,200,000			52,075	(2,260)			2,433.718	2,483.533		9.683.533	
9.1. Հաշվապահական հաշվառման բաղադրականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը												
10. Վերահաշվարկված մնացորդը												
11. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնենասերի) գծով, այդ թվում՝												
11.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ												
11.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնենասերի, փայերի) հաշվին												
12. Այլ համապարփակ նկատու					16.562			671.583	688.145		688.145	
13. Շահութաբաժիններ								(70.000)	(70.000)		(70.000)	
14. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝												
14.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ/նվազում												
15. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝												
15.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին												
15.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում												
15.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում												
15.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում												
15.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր												
16. Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում -31- դեկտեմբերի- 2010թ. (չստուգված)	7.200.000			52.075	14.302			3.035.301	3.101.678		10.301.678	

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը __14.01.11թ _____

ԿՏ

Բանկի վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)
Գլխավոր հաշվապահ _____

Էմիլ Սողոմոնյան
Ալվարո Սկրտունյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Գրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9)
 (ուղղակի մեթոդ)
« 31 » դեկտեմբերի 2010թ/

Ենթահավելված 9
 Հաստատված է
 պետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
 2010 թվականի հունիսի 8-ի թիվ 127-Ն որոշմամբ
Հավելված 9
 2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ
 (բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություն	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
		X	X
1. Գրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Գրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		1.003.663	1.197.059
Ստացված տոկոսներ		1.453.553	2.285.696
Վճարված տոկոսներ		(277.415)	(620.881)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		140.206	187.340
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		(91.271)	(130.369)
Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ/(վնաս)		(5.590)	18.801
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնականություններից օգուտ/(վնաս)		385.957	284.625
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ		6.474	190
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		(419.474)	(496.195)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		(188.777)	(332.148)
Գրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		(1.983.197)	(4.897.519)
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)		(4.050.063)	(6.086.703)
այդ թվում՝		(3.304.710)	(5.085.600)
վարկերի և փոխառությունների նվազում/ (ավելացում)			
առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)		(921)	(1.264.811)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում/ (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)		(744.432)	263.708
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		2.066.866	1.189.184
այդ թվում՝		1.481.356	1.771.530
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		585.510	(582.346)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը		(979.534)	(3.700.460)
Վճարված շահութահարկ		(323.229)	(89.589)
Ձուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		(1.302.763)	(3.790.049)
2. Գրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)			(430.422)
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		(4.485)	4.485
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(25.777)	(109.000)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում			1.142
Գրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից			
Ձուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		(30.262)	(533.795)
3. Գրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Վճարված շահաբաժիններ			(70.000)
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)			
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)			560.051
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)			
Բանկի կողմից բողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		2.550.695	3.469.243
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Գրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Ձուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		2.550.695	3.959.294
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		86.448	1.431
Գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ ան/(նվազում)		1.304.118	(363.119)
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	13_2	4.730.731	6.034.849
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	13_2	6.034.849	5.671.730

Բանկի վարչության նախագահ
 (գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ
 Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _____ 14,01,11թ, _____
 ԿՏ

Էմիլ Սողոմոնյան
 Ալվարո Սլրսոմյան

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

(եռամսյակային)

«Պրոմբեյ բանկ» ՍՊԸ
01/10/10 31/12/10

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	7.200.000	50,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	10,114,396	5,000,000	խախտում առկա չէ
Ն ¹ Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	39.40%	12%	խախտում առկա չէ
Ն ² ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	30.28%	15%	խախտում առկա չէ
Ն ² ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցախահնջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	185.91%	60%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ¹ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	14.67%	20%	խախտում առկա չէ
Ն ³ ² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	59.79%	500%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	4.27%	5%	խախտում առկա չէ
Ն ⁴ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	11.37%	20%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը			
ՀՀ դրամով	x	8%	խախտում առկա չէ
ԱՄՆ դոլարով	x	12%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	x	12%	խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	1.06%	10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	0.92%	7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.06%	7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.01%	7%	խախտում առկա չէ
Այլ	x	x	x

Բանկի վարչության նախագահի (գործադիր տնօրեն)

Է. Սողոմոնյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 14.01.2011թ.

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Մկրտումյան

«ՊՐՈՄԵԹԵՅ ԲԱՆԿ» ՍՊԸ

31 Գեկտեմբերի 2010 թ.

(տվյալներն արտացոլված են 1000 դրամով)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

1.1. «Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ-ն ստեղծվել է Բանկի հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի որոշմամբ 1990թ. հունիսի 1-ին կնքված հիմնադիր պայմանագրի համաձայն, և իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

1) Բանկն ունի իր հիմնադիր փաստաթղթերով նախատեսված գործունեության նպատակներին համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ և այդ գործունեության հետ կապված պարտականություններ, իր անունից կարող է կնքել պայմանագրեր, համաձայնագրեր, ստորագրել արձանագրություններ: Բանկը ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում կարող է`

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում տալ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ,

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ ,

զ) թողարկել, գնել, վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր,

է) ինվեստիցիոն և բաժանորդագրական գործունեություն իրականացնել,

ժ) գնել , վաճառել թանկարժեք մետաղների բանկային ձուլակտորներ և հուշադրամ, արտարժույթ, այդ թվում կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,

ի) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ) , ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ:

2) Բանկն իր գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում : Բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և արտասահմանում կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, որոնք գործում են Բանկի կանոնադրության պահանջների շրջանակներում և ձեռք են բերում կարգավիճակ Հայաստանում և արտասահմանում, Օրենքով սահմանված համապատասխան գրանցում ստանալուց հետո :

1.2. Կորպորատիվ կառավարում.

Բանկի խորհուրդն իրականացնում է բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում: Բանկի խորհուրդը ընտրված և կազմված է հինգ անդամից: Խորհրդի անդամ կարող է լինել ՀՀ քաղաքացի կամ օտարերկրյա քաղաքացի հանդիսացող գործունակ անձը, որը համապատասխանում է ՀՀ դրժող օրենքների և ՀՀ ԿԲ իրավական ակտերի չափանիշներին: Խորհրդի անդամները ընտրվում են բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում, բանկի ներկա մասնակիցների կողմից.

Ներսիսյան Գագիկ – Խորհրդի նախագահ,
Համազասպյան Եղիշե-Խորհրդի անդամ,
Հովսեփյան Անուշավան -Խորհրդի անդամ,
Կարապետյան Ավետիք-Խորհրդի անդամ,
Գևորգյան Գեղամ-Խորհրդի անդամ:

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է բանկի Վարչության Նախագահը, իսկ որոշ հարցերի կարգավորումը ,համաձայն Կանոնադրության, իրականացնում է Բանկի Վարչությունը.

Սողոմոնյան Էմիլ-Վարչության Նախագահ,
Հակոբյան Արմեն-Վարչության Նախագահի 1-ին տեղակալ, Վարչության անդամ,
Մկրտումյան Ալվարդ-Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ,
Պետրոսյան Հայկ – Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ,
Ալեքսանյան Հայրապետ – Վարկավորման և միջոցների ներգրավվման Վարչության պետ, Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ,
Եղիազարյան Կարեն – Միջազգային հարաբերությունների, պլաստիկ քարտերի Վարչության պետ,
Վարչության Նախագահի տեղակալ, Վարչության անդամ:

«Պրոմեթեյ Բանկ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունը իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող առևտրային կազմակերպություն է , որի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի:

Բանկի հիմնադիրներն են «Զակնեֆտեգագատրոյ-Պրոմեթեյ» ԲԲԸ-ն, որն ունի ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 92.25% մասնակցություն, և Ռուսաստանի Դաշնության քաղաքացի Վազգեն Գևորգյանը, որն ունի ձայնի իրավունք տվող բաժնեմասերի 7.75% մասնակցություն:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և հաստատում է բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշիվը, որտեղ ներառված են լինում նաև խորհրդի անդամների և բանկի ղեկավարների վարձատրության չափի սահմանումները:

Բանկի խորհուրդը տարեկան ժողովի նիստում քննարկում և տարեկան ընդհանուր ժողովի հաստատմանն է ներկայացնում բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին, ինչպես նաև արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրման չափի սահմանումը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

«Պրոմեթեյ Բանկ» ՍՊԸ /այսուհետ՝ բանկ/ հաշվապահական հաշվառումը վարում է հաշվապահական հավառումը կարգավորող իրավական ակտերի («Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենք, հաշվապահական հավառմանը վերաբերող այլ օրենքներ, Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտեր) համաձայն:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը, ինչպես նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ, ներառում է՝

- ա) հաշվետվություն ֆինանսական դրության մասին ,
- բ) հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին ,
- գ) հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին ,
- դ) հաշվետվությունը դրամական միջոցների հոսքերի մասին,
- ե) ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները:

Բանկը տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները (ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթը) հիմնադրին է ներկայացնում մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող մարտ ամսվա 15-ը, իսկ հարկային տեսչություն՝ մինչև ապրիլի 15-ը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ծախսերը ներկայացվում են՝ դասակարգելով դրանք ըստ գործառույթի, իսկ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում՝ ըստ բնույթի:

Տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը կամ վնասն ընդգրկում է հետևյալ բաղադրիչները, որոնցից յուրաքանչյուրը բացահայտվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝

- ա) շահույթ կամ վնաս՝ սովորական գործունեությունից,

բ) շահույթ կամ վնաս՝ արտասովոր հողվածներից:

Սովորական գործունեությունը ցանկացած գործունեություն է, որն իրականացվում է բանկի կողմից, որպես իր գործունեության բաղկացուցիչ մաս, և այնպիսի առնչվող գործունեություն, որը բանկն իրականացնում է իր գործունեության զարգացման համար, կապված է կամ առաջանում է իր գործունեությունից: Սովորական գործունեությունից առաջացող եկամուտները և ծախսերը, իրենց հերթին, ելնելով դրանց բնույթից, բանկի համար դրանց հարաբերական կարևորությունից և կրկնման հաճախականությունից, բաժանվում են գործառնական և ոչ գործառնական եկամուտների և ծախսերի:

Արտասովոր հողվածները եկամուտներ կամ ծախսեր են, որոնք առաջանում են այն դեպքերից կամ գործարքներից, որոնք հստակ տարբերվում են բանկի սովորական գործունեությունից, հետևաբար, չի ակնկալվում դրանց հաճախակի կամ պարբերաբար կրկնվելը և որոնք բանկի վերահսկողությունից դուրս են:

Արտարժույթով գործարքն այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով կատարում (կարգավորում): Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ դրամ)՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով դրամի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- արտարժույթով դրամային հողվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.
- արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հողվածները ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Դրամային հողվածները առկա դրամական միջոցներն են, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվները և պարտավորությունները: Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները հաշվառելու նպատակով դրամային հողվածներ են համարվում նաև արտարժույթով տրված և ստացված կանխավճարները:

Ոչ դրամային հողվածները հաշվեկշռի բոլոր հողվածներն են՝ բացառությամբ առկա դրամական միջոցների, ինչպես նաև դրամական միջոցներով ստացման և վճարման ենթակա ակտիվների և պարտավորությունների:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հայտարարած միջին շուկայական փոխարժեքը: Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հողվածների մարման արդյունքում կամ, երբ Բանկի դրամային հողվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկերը, դրանց չվճարված մասի չափով, ճանաչվում են որպես պարտավորություն: Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, իսկ հետաձգված հարկային ակտիվը՝ բոլոր նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք, ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չպետք է զեղչվեն (դիսկոնտավորվեն):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և պետք է ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ: Բանկը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է միայն այն դեպքում, եթե ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ֆինանսական գործիքը ցանկացած պայմանագիր է, որը միաժամանակ մի կազմակերպությունում առաջացնում է ֆինանսական ակտիվ, իսկ մյուս կազմակերպությունում՝ ֆինանսական պարտավորություն կամ սեփական կապիտալի գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը ցանկացած ակտիվ է, որը՝

- ա) դրամական միջոց է,
- բ) մեկ այլ կազմակերպությունից դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ ստանալու պայմանագրային իրավունք է,
- գ) մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքների փոխանակման պայմանագրային իրավունք է,
- ե) այլ կազմակերպության սեփական կապիտալի գործիք է:

Ֆինանսական պարտավորությունը ցանկացած պայմանագրային պարտականություն է մեկ այլ կազմակերպությանը դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելու (վճարելու), կամ՝ մեկ այլ կազմակերպության հետ պոտենցիալ ոչ նպաստավոր պայմաններով ֆինանսական գործիքներ փոխանակելու համար:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Բանկը պետք է ապաճանաչի ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը միայն այն դեպքում, երբ բանկը կորցնում է վերահսկողությունը պայմանագրային իրավունքների նկատմամբ, որոնք կազմում են այդ ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը): Բանկը կորցնում է այդ վերահսկողությունը, եթե այն իրացնում է պայմանագրով սահմանված օգուտների նկատմամբ իրավունքները, իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է կամ բանկը հրաժարվում է այդ իրավունքներից:

Ֆինանսական ակտիվը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց տրված փոխհատուցման իրական արժեքը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են կատարվել վաճառքի կամ այլ ձևով օտարման ժամանակ, բացառությամբ ֆինանսական ակտիվների, հետևյալ կատեգորիաների՝

- ա) բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր, որոնք չեն պահվում առևտրական նպատակներով,
- բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- գ) ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և որի իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել,
- դ) որպես հեջավորման գործիք և հեջավորված հոդված նախատեսված ֆինանսական ակտիվներ (որոնք չափվում են հեջի հաշվառման պահանջների համաձայն):

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով:

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց նկատմամբ չի կիրառվում իրական արժեքով գնահատումը և որոնք չունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ պետք է չափվի սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրա դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական չափման մեջ: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով, իսկ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն իրական արժեքով, բացառությամբ նրանից, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Այսպիսի առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները պետք է չափվեն սկզբնական արժեքով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:-

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները դրանք այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերսիան հավելագների (մարժանների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռքբերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա են կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու որոշակի ուղիներ:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, կամ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

Ռեպո (հակադարձ ռեպո) համաձայնագրերի կնքման դեպքում գործարքի մի կողմը հանդես է գալիս որպես արժեթղթեր վաճառող՝ դրանք համաձայնագրում նշված ժամկետում վաճառքի գնով հետ գնելու և սահմանված տոկոսագումար վճարելու պարտավորությամբ, իսկ մյուս կողմը՝ որպես գնորդ՝ պարտավորվելով համաձայնագրում նշված ժամկետում դրանք վերավաճառել առաջին կողմին: Ռեպո գործարքի կնքման պահից արժեթղթի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է գնորդ բանկին, և կնքման օրը ավանդատունը վաճառողի «դեպո» հաշվից գնորդի «դեպո» հաշվին է փոխանցում հայտում նշված քանակությամբ արժեթղթեր: Գործարքի մարման օրը ավանդատունը գնորդի «դեպո» հաշվից է փոխանցում հայտում նշված արժեթղթերը վաճառողի «դեպո» հաշվին:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները այն գործիքներն են, որոնց արժեքը փոփոխվում է ի պատասխան սահմանված տոկոսադրույքի, արժեթղթի գնի, ապրանքի գնի, արտարժույթի փոխարժեքի, գների կամ դրույքների ինդեքսի, վարկունակության կամ համանման այլ փոփոխականի փոփոխությունների, որը չի պահանջում սկզբնական գուտ ներդրում կամ էլ պահանջում է աննշան սկզբնական ներդրում՝ պայմանագրերի այլ տեսակների համեմատ, և որոնց գծով վերջնահաշվարկը կատարվում է ապագա որևէ ամսաթվին:

Բանկը վարկային (փոխառության) պայմանագրով պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին, իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրա դիմաց: Վարկային պայմանագիրը կնքվում է գրավոր, որտեղ հստակ սահմանված է լինում տոկոսի չափը և հաշվարկման կարգը: Փոխառության պայմանագրի կնքման պահին տոկոսների չափը չի կարող գերազանցել ՀՀ ԿԲ սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքի կրկնապատիկը: Տոկոսները վճարվում են յուրաքանչյուր ամիս, եթե պայմանագրով այլ բան նախատեսված չէ: Եթե վարկային (փոխառության) պայմանագիրը կնքված է փոխառուի կողմից ստացված միջոցները որոշակի նպատակների համար օգտագործելու պայմանով, փոխառուն պարտավոր է ապահովել փոխառության գումարի

նպատակային օգտագործման նկատմամբ փոխատուի վերահսկողության հնարավորությունը: Եթե փոխառուի կողմից պայմանագրով նշված պարտավորությունը չի կատարվում, ապա բանկը պարտապանի նկատմամբ կիրառում է տուժանքներ:

Ակտիվների արժեզրկումը կամ արժեզրկումից կորուստը այն գումարն է, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարին: Բանկը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատում է, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ գոյություն ունի, ապա բանկը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Գնահատելիս, թե առկա է, արդյոք, որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, Բանկը պետք է դիտարկի առնվազն հետևյալ հայտանիշները՝

ա) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ակտիվի շուկայական արժեքը նվազել է զգալիորեն ավելի մեծ չափով, քան կակնկալվեր որոշակի ժամանակի կամ սովորական օգտագործման արդյունքում.

բ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի են ունեցել կամ մոտ ապագայում տեղի կունենան բանկի համար անբարենպաստ հետևանք ունեցող նշանակալի փոփոխություններ այն շուկայական, տնտեսական կամ իրավական միջավայրում, որտեղ գործում է այդ բանկը, կամ այն շուկայում, որի համար նախատեսված է տվյալ ակտիվը.

գ) տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները կամ ներդրումների շուկայական այլ հատուցադրույքները (հատուցադրույք՝ գործունեությունից ստացված շահույթը հարաբերաժ գործունեությունում օգտագործված ակտիվների կամ ներդրումների արժեքին(արտահայտված տոկոսներով)) աճել են, և հավանական է, որ այդ աճը կազդի զեղչման դրույքների վրա, որոնք կիրառվում են ակտիվի օգտագործման արժեքը հաշվարկելիս, և էականորեն կնվազեցնի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Բանկը հաշվետու ամսվա վերջին բանկային օրը, համաձայն ՀՀ ԿԲ 27.04.99թ. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի, դասակարգում է բոլոր ակտիվները : Բանկը ակտիվների հնարավոր կորուստները ծածկելու նպատակով վարում է առանձին հաշիվներ՝ ընդհանուր և հատուկ պահուստների համար: Անհուսալի ակտիվներն անհավաքագրելի և ամբողջությամբ արժեզրկված այն ակտիվներն են, որոնց հաշվառումը հաշվեկշռում որպես ակտիվներ այլևս նպատակահարմար չէ: Եթե ակտիվը ճանաչվում է անհուսալի, ապա այն նույն օրվա ընթացքում դուրս է գրվում բանկի հաշվեկշռից՝ «հատուկ պահուստի» հաշվին , և բանկը շարունակում է հաշվառել այն ծանուցման համապատասխան հաշիվներում: Այս դասակարգումը չի նշանակում, որ ակտիվը հնարավոր չէ վերականգնել ապագայում, բայց դրա հաշվապահական ճանաչումը տվյալ պահին պետք է լինի որպես արժեզրկված ակտիվ:

Չաշխատող ակտիվները , այդպիսին դասակարգվելուց սկսած, հաշվառվում են ոչ կուտակային մեթոդով, , ինչը նշանակում է , որ այն տոկոսը, որը կուտակվել է ,բայց չի հավաքագրվել, այլևս չի կարող գրանցվել որպես տոկոսային եկամուտ: Այդ ակտիվների գծով հաշվեզրկված տոկոսները գրանցվում են

որպես «չճանաչված տոկոսային եկամուտ» և ենթակա են հաշվեկշռից դուրս գրման՝ համապատասխան ակտիվը անհուսալի ճանաչելու պահին: Հաշվեգրման սկզբունքը վերականգնվում է միայն ժամկետանց հիմնական գումարի և տոկոսների մարումից հետո:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները այն ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ենթադրում են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներ, ունեն ֆիքսված մարման ժամկետ, բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, և բանկի կողմից տրամադրված փոխառություններ (վարկ) և դեբիտորական պարտք չեն: Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները, չափվում են ամորտիզացված արժեքով (ամորտիզացված արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան և հանած անհավաքագրելիության գծով դուրս գրված մարումները) կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը դրամական միջոցների ակնկալվող բոլոր հոսքերը գեղջվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Հաշվապահական հաշվառման նպատակներով հեջավորում նշանակում է հեջավորման մեկ կամ ավելի գործիքների նախատեսում այնպես, որ դրանց իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցի հեջավորված հոդվածի իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունը: Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորվող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների՝ միմյանց փոխհատուցող արդյունքները, համաչափորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հիմնական միջոցները այն նյութական ակտիվներն են, որոնք առկա են բանկում աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման, ապրանքների իրացման կամ վարչական նպատակներով օգտագործելու համար, և նախատեսվում է օգտագործել ավելի քան մեկ տարի ժամկետով:

Սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով որն իր մեջ ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, տրանսպորտային ծախսումները, ինչպես նաև ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները:

Բանկի ղեկավարի կողմից սահմանված դեպքերում հիմնական միջոցների մուտքագրումը, ինչպես նաև շահագործման հանձնումը բանկում իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից: Հիմնական միջոցների միավորի մաշեցվող (մաշվածության միջոցով որպես ծախսում ճանաչման ենթակա) գումարը պարբերաբար բաշխվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Ակտիվի օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները՝

ա) բանկի կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը, որը գնահատվում է՝ նկատի ունենալով ակտիվի ակնկալվող հզորությունը (աշխատանքների, ծառայությունների) և ֆիզիկական ծավալը.

բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը, որը կախված է ակտիվի վերանորոգումից և սպասարկումից,

գ) տեխնիկական հնացածությունը, որն առաջանում է ակտիվից ստացվող ծառայությունների նկատմամբ շուկայի պահանջարկի նվազումից: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունն արտահայտվում է ժամկետով: Մաշվածության հաշվարկման կիրառվող մեթոդն արտացոլում է այն մոդելը, որով բանկը սպառում է ակտիվի տնտեսական օգուտները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորը դուրս է գրվում հաշվապահական հաշվեկշռից, երբ այն օտարվում է կամ ընդմիջտ դուրս է հանվում օգտագործումից և ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ հետագայում դրանից չի ակնկալվում: Հիմնական միջոցների դուրսգրումն իրականացվում է այդ նպատակով ստեղծված հանձնաժողովի կողմից:

Ոչ նյութական ակտիվները ֆիզիկական սուբստանցիայից գուրկ որոշելի (ինքնտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվներն են, որոնք, որպես կատարված գործառնությունների (դեպքերի) արդյունք՝ վերահսկվում են բանկի կողմից. պահվում են բանկում՝ ծառայություններ մատուցելու և վարչական նպատակներով օգտագործելու համար. ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան՝ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարի պարբերական բաշխումն է նրա օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է հիմնական միջոցների հաշվառման ակզբունքով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը սահմանված է հետևյալ սկզբունքով.

- շենքերի շինությունների համար՝ 40 տարի ,
- կահույքի համար՝ 10 տարի,
- համակարգչային տեխնիկայի համար՝ 3 տարի ,
- գրասենյակային գույքի համար՝ 5 տարի ,
- հաղորդակցման միջոցի համար՝ 5 տարի ,
- փոխադրամիջոցների համար՝ 5 տարի ,

մինչև 50 000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների համար՝ 1 տարի :

Բանկում այլ բանկերի և հաճախորդների միջոցները հաշվառվում են նախօրոք՝ բանկային հաշվի պայմանագրով կնքված և բացված հաշիվներում: Բանկային հաշվի պայմանագրով բանկը պարտավորվում է ընդունել և հաճախորդի բացած հաշվի վրա մուտքագրել մուտք եղող դրամական միջոցները, կատարել հաշվից փոխանցումներ կատարելու , համապատասխան գումարներ տալու և հաշվով այլ գործառնություններ իրականացնելու վերաբերյալ հաճախորդի կարգադրությունները: Բանկը իրավունք չունի որոշել և վերահսկել հաճախորդի դրամական միջոցների օգտագործման ուղղությունները կամ սահմանել օրենքով կամ բանկային հաշվի պայմանագրով չնախատեսված այլ սահմանափակումներ, իր դրամական միջոցները սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու նրա իրավունքների նկատմամբ:

Ռիսկի կառավարումը կարևորագույն տարր է համարվում բանկային գործառնությունների իրականացման առումով:

2007թ-ից Բանկում կանոնակարգվել է ռիսկերի կառավարման գործընթացը. Բանկի խորհրդի կողմից հաստատվել է «Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը», որը իրենից ներկայացնում է միջոցառումների ամբողջություն՝ ուղղված վնասների առաջացման վտանգի բացահայտմանը, ռիսկերի նվազարկմանը (մինիմիզացիա), հնարավոր կորուստների վերացմանը և բացահայտված վնասների՝ սեփական կապիտալի վրա ազդեցության հնարավորինս նվազեցմանը: Բանկում ռիսկերի կառավարման հիմնական նպատակներն են՝ հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստների բացառումը կամ նվազագույնին հասցնելը, շահութաբերության, անվտանգության և վճարունակության գործակիցների ընդունելի հարաբերակցության սահմանումը և պահպանումը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակներին հասնելու համար նախատեսվում է հետևյալ խնդիրների լուծումը.

- Ø Բանկի գործունեության ընթացքում առաջացող բոլոր հնարավոր ռիսկերի ժամանակին բացահայտում և դրանց դասակարգում,
- Ø ռիսկերի առանձին տեսակների վրա ազդող գործոնների բացահայտում,
- Ø առանձին ռիսկերի որակական և քանակական գնահատում,
- Ø ռիսկերի ընդունելի սահմանաչափերի հաստատում,
- Ø ռիսկերի կառավարման ներքին հսկողության ձևերի հաստատում,
- Ø ռիսկերի կառավարման նպատակով համապատասխան միջոցառումների մշակում,
- Ø մշակված միջոցառումների իրականացման ընթացքի վերահսկում:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական մեթոդներ են.

- Ø կանոնակարգումը,
- Ø մոնիտորինգը,
- Ø դիվերսիֆիկացումը,
- Ø լիմիտավորումը,
- Ø ռիսկերի փոխանցումը՝ հեջավորումը և ապահովագրումը,
- Ø կորուստների ծածկման պահուստի ձևավորումը,
- Ø սթրես սցենարների վերլուծությունը,
- Ø ներքին հսկողության ապահովումը գործող ընթացակարգերի պահպանման միջոցով,
- Ø հաշվետվությունների ձևերի տրամադրման պարբերականության սահմանումը:

Բանկի գործունեության բնույթից/առանձնահատկությունից ելնելով՝ գործունեությանն առնչվող ռիսկեր են համարվում իրացվելիության, վարկային, շուկայական, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի, արժույթային, արժեթղթերի պորտֆելի ռիսկերը: 2008թ ընթացքում վերը նշված ռիսկերի ազդեցությունը բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա եղել է ոչ էական:

Ներքոհիշյալ տվյալների նախորդ ժամանակաշրջանում արտացոլված են «Գրանթ Թորնթոն Ամի» ՍՊԸ Աուդիտորական Ընկերության կողմից ստուգված և հաստատված 31.12.2009թ. տվյալները:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբեր 2010	31 դեկտեմբեր 2009
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	363.44	377.89
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	481.16	542.23

3.«Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	22.074	3.894

Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	2.157.444	1.432.825
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	76.427	13.458
Տոկոսային եկամուտ «Ռ-Եպո» պայմանագրերից	109.780	35.854
Այլ տոկոսային եկամուտ	1.356	3.437
Ընդամենը	2.367.081	1.489.468

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպութից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	10.052	8.108
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	179.150	132.481
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	627,655	311.206
Տոկոսային ծախսեր «Ռ-Եպո» պայմանագրերի դիմաց	315	-
Այլ տոկոսային ծախսեր	2,340	1.663
Ընդամենը	819.512	453.458
<u>Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	1.547.569	1.036.010

4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Գրամարկղային գործառնություններից	19.450	14.115
Հաշվարկային ծառայություններից	74.861	47.271
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	13.730	9.150
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	24.128	26.929
Վճարային քարտերի սպասարկումից	34,295	30.687
Այլ կոմիսիոն վճարներ	20.876	12.054
Ընդամենը	187.340	140.206

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	41.551	18.498
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	31.561	26.677
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային	593	3.657

կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ		
Արտարժույթով և արժեթղթերով		
գործառնություններից	897	27.430
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	55.767	15.009
Ընդամենը	130.369	91.271
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	56.971	48.935

5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աժանցյալներից	-	-
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-
Ընդամենը	-	-

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	-	-
	-	-

պարտքային արժեթղթերից		
ածանցյալներից		
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական		
արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	(1.027)
Ընդամենը	-	(1.027)

<u>Արտարժույթային գործառնություններից</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	284.625	386.205
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	1.431	86.448
Ընդամենը	286.056	472.653
<u>Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</u>	286.056	471.626

6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	29,493	42.276

Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	44.978	64.951
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	1.142	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Արտասովոր եկամուտներ (առկայության դեպքում)*	-	-
Այլ եկամուտներ**	17.805	10.432
Ընդամենը	93.418	117.659

** Այլ եկամուտներում ներառված է բանկի վարչական շենքի՝ ՀՀ ԿԲ թույլտվությամբ, վարձակալության տրված տարածքի վարձավճարը :

7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	111.832	158.793
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	(111.832)	(158.793)

Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
	-	-

Վերջնական մնացորդ

Ֆինանսական կազմակերպությունների
նկատմամբ պահանջների գծով

	Հաշվետու ժամանակաշրջա ն	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	2.090	2.575
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	(2.090)	(2.575)
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	-	-

Հաճախորդներին տրված վարկերի,
փոխատվությունների գծով

	Հաշվետու ժամանակաշրջա ն	Նախորդ ժամանակաշրջան

Սկզբնական մնացորդ	104.345	93.646
Պահուստին կատարված մասհանումներ	354.437	1.188.342
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	(264.092)	(1.183.505)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	90.345	4.837
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	190	6.474
Պահուստի օգտագործում	(2.624)	(612)
Վերջնական մնացորդ	192.256	104.345

Ներդրումների գծով

	Հաշվետու ժամանակա- շրջան	Նախորդ ժամանակա- շրջան
Սկզբնական մնացորդ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումներ	-	-
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ	-	-
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
	-	-

Վերջնական մնացորդ

Այլ ակտիվների գծով

Սկզբնական մնացորդ

Պահուստին կատարված մասհանումներ

Պահուստին կատարված մասհանումների
վերադարձ

Պահուստին կատարված գուտ
մասհանումներ

Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված
գումարների վերադարձ

Պահուստի օգտագործում

Վերջնական մնացորդ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
	-	-
	1.372	1.298
	(1.372)	(1.298)
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-
	-	-

Վարկային ռիսկ պարունակող

հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով

Սկզբնական մնացորդ

Պահուստին կատարված մասհանումներ

Պահուստին կատարված մասհանումների
վերադարձ

Պահուստին կատարված գուտ
մասհանումներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
	-	-
	24.064	23.618
	(24.064)	(23.618)
	-	-

Վերջնական մնացորդ	-	-
<u>Ընդամենը գուտ մասհանումները պահուստներին</u>	<u>(90.345)</u>	<u>4.837</u>

8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	492.130	404.731
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	44,729	39.127
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	2,310	6.700
Գործուղման ծախսեր	4,679	4.015
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	57,054	54.030
Ապահովագրության ծախսեր	-	-
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	5,666	4.316
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	49.172	35.280
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	12,559	11.410

Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	57,548	51.304
Տրանսպորտային ծախսեր	7,529	6.437
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	20,035	18.186
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	30,553	15.000
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	462	-
Այլ վարչական ծախսեր**	18.667	-
Ընդամենը	803.093	650.536

9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	3.791	3.794
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	10.240	10.718
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	51.361	11.178
Փակտորինգի գծով ծախսեր	-	-

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	124.554	120.437
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Արտասովոր ծախսեր** (առկայության դեպքում)	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	5,429	5.598
Այլ ծախսեր***	25.084	58.449
Ընդամենը	220.459	210.174

11. Շահութահարկի գծով ծախս

Չափաքանակներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	202.828	156.851
Չետաձգված հարկ	(4.294)	1.246

Հազար ՀՀ դրամ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկ	202.828	156.851
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	198.534	158.097

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% : ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2010
2009			

Հազար ՀՀ դրամ

	2009	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2010
Կուտակված ծախսեր և այլ պահուստներ	2.773	(685)	-	2.088
Վարձակալած հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի ճշգրտում	1.018	-	-	1.018
Այլ ակտիվների արժեզրկումից պահուստներ	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	565	-	(565)	-
Առևտրային արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	-	-	-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	4.356	(685)	(565)	3.106
Վարկեր և փոխատվություններ	(2.327)	2.327	-	-
Այլ ակտիվներ	(2.529)	(2.509)	-	(5.038)
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի իրական արժեքի ճշգրտում	-	(3.575)	-	(3.575)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(4.856)	(3.757)	-	(8.613)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	(500)	(4.442)	(565)	(5.507)

13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,240,352	1.663.980
Գրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	253,830	196.006
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	2,649,768	3.831.398
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Գեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում*	365,372	66.843
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	4.509.322	5.758.227

* ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված գումարը իրենից ներկայացնում է **ԱրՔա** վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ **365.372 հազ. դրամ**:

Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում.

	2009 թ	2010 թ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1.376.731	1.494.182
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	1.995.338	2.649.768
Թղթակցային հաշիվներ	7.353.787	1.527.780
Ընդամենը՝	10.725.856	5.671.730

14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	20,585	3.730
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	1.446.962	331.652
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	60.232	8.083
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1.527.779	343.465
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ</u>		

ՀՀ ԿԲ-ում՝

վարկեր և ավանդներ
 ֆատկորինգ
 ֆինանսական լիզինգ
 ռեպո (հետզմման) պայմանագրեր
 այլ

-	-
---	---

ՀՀ բանկերում՝

վարկեր և ավանդներ
 ֆակտորինգ
 ֆինանսական լիզինգ
 ռեպո (հետզմման) պայմանագրեր
 ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ
 այլ

-	-
-	-

ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝

վարկեր և ավանդներ
 ֆակտորինգ
 ֆինանսական լիզինգ
 ռեպո (հետզմման) պայմանագրեր
 ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ
 այլ

47.975	566.835
--------	---------

ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում

վարկեր և ավանդներ
 ֆակտորինգ
 ֆինանսական լիզինգ
 ռեպո (հետզմման) պայմանագրեր
 ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ
 այլ

-	-
---	---

Հաշվեգրված տոկոսներ

-	-
---	---

Ընդամենը

47.975	566.835
--------	---------

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով**հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)**

(-)	(-)
-----	-----

Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ

1.575.754

910.300

**Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և
ավանդներ, այլ պահանջներ**

ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝

վարկեր և ավանդներ

ֆակտորինգ

ֆինանսական լիզինգ

ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր

ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ

այլ

1.518.440

1.974.284

48.881

47.067

ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող

ֆինանսական կազմակերպություններում՝

վարկեր և ավանդներ

ֆակտորինգ

ֆինանսական լիզինգ

ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր

ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ

այլ

-

-

ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և

վարկանիշ չունեցող ֆինանսական

կազմակերպություններում

վարկեր և ավանդներ

ֆակտորինգ

ֆինանսական լիզինգ

ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր

ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ

այլ

38,505

55.411

Հաշվեգրված տոկոսներ	1.835	4.224
Ընդամենը	1.607.661	2.080.986
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1.607.661	2.080.986
Զուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3.183.415	2.991.286

15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ զանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-
ԲԲԲ- (Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝ զանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	-	-

կապիտալի գործիքներ
այլ

**Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային
նպատակով պահվող արժեթղթեր**

- -

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ

<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակ- ված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակ- ված</i>
------------------	-------------------------	------------------	-------------------------

**ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
թողարկողի**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ

- -

**Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային
նպատակով պահվող արժեթղթեր**

- -

**Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող
արժեթղթեր**

- -

Առևտրային նպատակով պահվող այլ

ֆինանսական ակտիվներ

Վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր		
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող վարկառուների Հիփոթեկ Սպառողական վարկեր Այլ	-	-
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆյուչերս ֆորվարդ օպցիոն սվոպ այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-

«Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվների» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված արժեթղթերը՝ 816.611 հազ. դրամ հաշվանցվում են պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերի գծով հաշվի հետ :

16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	15.803.712	10.325.550
ՀՀ Կառավարությանը տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիփոթեքային	1.091.510	1.127.067
Օվերդրաֆտ	31.367	16.321

Վարկային քարտեր	140.897	92.661
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	-	-
Հետգնման պայմանագրեր	-	-
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	146.365	83.580
Ընդամենը վարկեր	16.122.341	10.518.112
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(192.256)	(104.345)
Ընդամենը զուտ վարկեր	15.930.085	10.413.767

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեգրված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և փոխառություններ, որից արժեգրված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում*	15.975.976	10.434.532
ժամկետանց	177.717	36.441
վերաձևակերպված	20.338	7.626
վերաֆինանսավորված	29.667	0
Ընդամենը վարկեր	177.717	36.441

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(34.273)	(364)
Ընդամենը զուտ վարկեր	143.444	36.077

*Վարկերը համարվում են չաշխատող, համաձայն ՀՀ Կենտրոնական բանկի և ՀՀ Ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից համատեղ հաստատված «ՀՀ տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման» կարգի

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների հետևյալ տիպերի.

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկեր	-	-
Ֆինանսական կազմակերպություններ	-	-
Պետական ձեռնարկություններ	-	66
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝ խոշոր ձեռնարկություններ փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	12.280.794	6.598.028
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	3.018.325	3.220.830

սպառողական վարկեր	1.792.234	1.985.725
հիփոթեքային վարկեր	1.091.510	1.127.067
վարկային քարտեր	134.581	108.038
Անհատ ձեռնարկատերեր	676.857	615.608
Հաշվեգրված տոկոսներ	146.365	83.580
	16.122.341	10.518.112
Ընդամենը վարկեր		
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով	(192.256)	(104.345)
հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
	15.930.085	10.413.767
Ընդամենը զուտ վարկեր		

Խոշոր վարկատուներին և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի`.

- 1) ընդհանուր գումարը 6.047.669 **հազ. դրամ**,
- 2) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկային պորտֆելում 37.85%,
- 3) տոկոսային հարաբերակցությունը կապիտալի նկատմամբ 59.79 % :

Համախառն վարկային պորտֆելի (առանց հաշվի առնելու հնարավոր կորուստների պահուստի գումարը) վերլուծությունն ըստ հետևյալ վարկավորման ոլորտների.

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ</u>	Հաշվետու	Տոկոսային	Նախորդ	Տոկոսայի
	ժամանա-	հարաբե-	ժամա-	ն
	կաշրջան	րությունը	նակա-	հարաբե-

<u>վարկավորման ոլորտների</u>			<u>շրջան</u>	<u>բաժնի</u>
Արդյունաբերություն	3.981.167	24.92	1.079.883	10.35
Գյուղատնտեսություն	75.659	0.47	109.881	1.05
Շինարարություն	4.503.655	28.19	2.821.106	27.04
Տրանսպորտ և կապ	93.242	0.58	46.557	0.45
Առևտուր	2.893.131	18.11	2.384.259	22.85
Սպառողական	1.926.814	12.06	1.985.725	19.03
Հիփոթեքային վարկեր	1.091.510	6.83	1.127.067	10.80
Սպասարկման ոլորտ	893.947	5.60	418.552	4.01
Այլ	516.850	3.24	461.502	4.42
Հաշվեգրված տոկոսներ	146.365		83.580	
Ընդամենը	16.122.340	100%	10.518.112	100%

Հաճախորդների գծով վարկային պորտֆելի աշխարհագրական վերլուծությունը: Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

<u>Հաճախորդների</u> <u>ռեզիդենտության առումով</u> <u>վարկային պորտֆելի</u> <u>վերլուծությունը</u>	<u>Հաշվետու</u> <u>ժամանա-</u> <u>կաշրջան</u>	<u>Տոկոսային</u> <u>հարաբերու</u> <u>թյունը</u>	<u>Նախորդ</u> <u>ժամա-</u> <u>նակա-</u> <u>շրջան</u>	<u>Տոկոսայի</u> <u>ն</u> <u>հարաբե-</u> <u>րությունը</u>
ՀՀ ռեզիդենտներ	15.975.884	99.999	10.434.532	100%
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*			-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր	91	0.001		

վարկանիշ ունեցող և	Ռ-Ղ			
վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*				
Հաշվեգրված տոկոսներ	146.365		83.580	
Ընդամենը	16.122.340	100%	10.518.112	100%

17. «Վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

<u>Պետական արժեթղթեր</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր		
գանձապետական պարտատոմսեր	1.537.115	267.346
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
այլ	-	-
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր	-	-
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր	-	-
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	1.537.115	267.346
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		

	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>	<u>ցուցակված</u>	<u>չցուցակված</u>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ			-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ		42.768		42.577
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		42.768		42.577
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր				
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր կապիտալի գործիքներ այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ				

վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
կապիտալի գործիքներ
այլ

Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական
արժեթղթեր

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի
արժեթղթեր

Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական
ակտիվներ

վարկեր, ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող վարկառուների
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
վարկառուների
Հիփոթեկ
Սպառողական վարկեր
Այլ

Ընդամենը

Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի
Ֆինանսական ակտիվներ

	-	-
	-	-
	1.579.883	309.923
	-	-
	1.579.883	309.923

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները ըստ հետևյալ չափորոշիչների.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
-------------------	------------------------------	--------------------	----------------------	--------------------------	----------------

1. «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ	Քարտերի թողարկում և սպասարկում	ՀՀ	24.08.05թ.	12143.1	2 %
2. «ԱՔՌ-Ա Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	Հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	22.11.07թ.	32108.0	5.9 %
Ընդամենը				<u>44251.1</u>	7.9 %

18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝	197.549	
գանձապետական պարտատոմսեր	197.549	-
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող		
երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև		

վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝	232.873	-
գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ	232.873	
Հաշվեգրված տոկոսներ	7.708	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	438.130	-

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ				
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ-» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում՝				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ		-		-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝				-
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ ավանդային հավաստագրեր այլ				

Հաշվեգրված տոկոսներ

- -

Ընդամենը

- -

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
------------------	-------------------	------------------	-------------------

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում՝

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
այլ

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
թողարկողի, այդ թվում՝

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր
այլ

Հաշվեգրված տոկոսներ

- -

Ընդամենը

- -

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների
արժեգրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ)
(ծանոթ. 7)

(-) (-)

Ջուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը
պահվող ֆինանսական ակտիվներում

438.130 -

Բանկը 24.12.10թ. Գերմանական Բաադեր ներդրումային բանկի միջոցով ձեռք է բերել Հունաստանի պետական գանձապետական պարտատոմսեր 4890 հատ՝ 100 ԵՎԲՈ անվանական արժեքով, 18.05.11թ. մարման ժամկետով և 5.35 տոկոսադրույքով :

20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Վարձակ. հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2009թ	1.657.175	168.165	88.623	357.480	-	47.453	2.318.896
Ավելացում	7.943	15.149	240	2.445	4.485	-	30.262
Դուրս գրում	(-)	(8.529)	(-)	(548)	(-)	(-)	(9.077)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2009 թ	1,665,118	174.785	88,863	359.377	4.485	47.453	2.340.081
Ավելացում	48.166	20.351	11.260	30.211	43.681		153.669
Դուրս գրում	(-)	(10.729)	(9.004)	(3.186)	(48.166)	(-)	(71.085)
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	1.713.284	184.407	91.119	386.402	0	47.453	2.422.665
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2009 թ.	289.756	106.438	31.196	202.799		7.992	638.181

Ավելացում	41.651	22.452	16.663	24.278		7.464	112.508
Ստարում	(-)	(8.529)	(-)	(459)	(-)	(-)	(8.988)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2009 թ.	331.407	120.361	47.859	226.618	-	15.456	741.701
Ավելացում	42.444	24.113	16.843	26.596		7.464	117.460
Դուրս գրում	(-)	(10.555)	(7.485)	(1.481)	(-)	(-)	(19.521)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	373.851	133.919	57.217	251.733	-	22.920	839.640
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
նախորդ տարվա վերջում 31.12.2009թ.	1.333.711	54.424	41.004	132.759	4.485	31.997	1.598.380
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	1.339.433	50.488	33.902	134.669	0	24.533	1.583.025

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համա-կարգչա- յին ծրագրեր	Լիցենզիա-ներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2009թ.	29.420	-	-	49.981	-	79.401
Ավելացում	-	-	-	-	-	-
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Իերագնահատում	-	-	-	-	-	-

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2009թ.	29.420	-	-	49.981	-	79.401
Ավելացում	2.747	16.088	-	3.096	-	21.931
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Իերագնահատում*	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Ծերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	32.167	16.088	-	53.077	-	101.332
Կուտակված մաշվածություն						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում 01.01.2009թ.	20.768	-	-	17.213	-	37.981
Ավելացում	2.941	-	-	4.990	-	7.931
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Իերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2009թ.	23.709	-	-	22.203	-	45.912
Ավելացում	2.160	520	-	5.248	-	7.928
Օտարում	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)
Իերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	25.869	520	-	27.451	-	53.840
Չուտ հաշվեկշռային արժեք						
Նախորդ տարվա վերջում 31.12.2009թ.	5.711	-	-	27.778	-	33.489
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2010թ.	6.298	15.568	-	25.626	-	47.492

21. «Այլ ակտիվներ»

<u>Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	38.740	185.251
Ընդամենը	38.740	185.251
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
«Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	38.740	185.251
<u>Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	-	12.503
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	2.434	2.208

Կանխավճարներ աշխատակիցներին	-	-
Կանխավճարներ մատակարարներին	4.862	20.850
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոց. ապահովագրության վճարների գծով	10	27.055
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		-
Ընդամենը	7.306	62.616
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
Ընդամենը	7.306	62.616
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	9.417	6.667
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	145.163*	145.163*
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	12.630	10.682
Այլ ակտիվներ	399	-
Ընդամենը	167.609	162.512
Ընդամենը այլ ակտիվներ	213.655	410.379

*«Կառ-Պրինց» Արտադրական կոոպերատիվի չմարված պարտավորության դիմաց բանկին անցած արտադրական տարածքի գումարն է, հասցեն՝ ք. Երևան, Իսակովի 48

22.«Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	1.444	1.444
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		-
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		-
Հաշվեզրված տոկոսներ		-
	1.444	1.444
Ընդամենը		
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ</u>	-	-
ՀՀ կենտրոնական բանկ վարկեր *	-	*
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ		
ՀՀ բանկեր	100.000	
վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	460.051	-
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		

վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ		562.300
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
վարկեր և ավանդներ ֆինանսական լիզինգ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ	317	-
Ընդամենը	560.368	562.300
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
ընթացիկ հաշիվներ վարկեր և ավանդներ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	14.462 150.173 3.614	14.791 97.307 -
Հաշվեգրված տոկոսներ	6.992	6.009
Ընդամենը	175.241	118.107
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	737.053	681.851

* 110.464 հազ. դրամ ներգրավված վարկը՝ տոկոսով, որը 31.12.09թ-ին ներառված էր որպես պարտավորություն ՀՀ ԿԲ -ի նկատմամբ, համաձայն ՀՀ ԿԲ գրության վերաձևակերպվել է և ներառվել ՀՀ Կառավարության նկատմամբ պարտավորությունների մեջ :

23.«Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

<u>ՀՀ Կառավարության և տեղական</u>	Հաշվետու	Նախորդ
<u>ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ</u>	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Վարկեր	-	-
Ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
Այլ	110.000	110.000
Հաշվարկված տոկոսներ	464	464
Ընդամենը	110.464	110.464
<u>ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց,</u>		
<u>հիմնարկների նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	3.328.589	3.326.122
Ժամկետային ավանդներ	718.364	497.849
Ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր		-
Այլ		
Հաշվարկված տոկոսներ	3.481	1.195
Ընդամենը	4.050.434	3.825.166
<u>Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց,</u>		
<u>հիմնարկների նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	2.361	1.340

Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետզմնան) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	2.361	1.340
<u>ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	9.471	779
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետզմնան) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	9.471	779
<u>Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
Ժամկետային ավանդներ	-	-
Ռեպո (հետզմնան) պայմանագրեր	-	-
Այլ	-	-
Հաշվարկված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	-	-

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	1.648.352	907.051
Ժամկետային ավանդներ	1.577.727	960.894
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		-
Այլ	26	-
Հաշվարկված տոկոսներ	28.743	13.513
Ընդամենը	3.254.848	1.881.458

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	52.805	18.547
Ժամկետային ավանդներ	368.171	327.818
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		-
Այլ		1
Հաշվարկված տոկոսներ	1.563	1.838
Ընդամենը	422.539	348.204
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	7.850.117	6.167.411

Հաճախորդների բոլոր ավանդերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

31.12.2010թ. դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի և երաշխիքների գծով 384.440 հազար դրամ գումարով :

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր		
Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
	7.978.344	4.509.102
Տոկոսային արժեթղթեր		
	412.151	226.630
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8.390.495	4.735.732

«Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

	Հաշվետու	Նախորդ
	Ժամանակաշրջան	Ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ՝		
ֆյուչերս	-	-
ֆորվարդ		
օպցիոն		
սվոպ		
այլ		
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ		

Ընդամենը

- -

26. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ

Հաշվետու Նախորդ
ժամանակաշրջան ժամանակաշրջան

Շահաբաժիններ

- -

Հավատարմագրային կառավարման
սլայմանագրերով գծով

- -

Ավանդների ապահովագրության գծով

1.741 1.223

Այլ

- 152.585

Ընդամենը

1.741 153.808

27. «Այլ պարտավորություններ»

«Այլ պարտավորություններ»

Հաշվետու Նախորդ
ժամանակաշրջան ժամանակաշրջան

Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով	-	-
և այլ վճարային փաստաթղթերով		
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով		-
Այլ հաշվարկներ գծով		-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով`		
շահութահարկի գծով	82.608	-
ԱԱՀ-ի գծով	625	364
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	21.999	
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	14.045	326
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	5.440	9.505
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	10.562	9.289
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համարման գծով	-	-
Այլ պարտավորություններ*	65.745	67.076
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	201.024	95.358

* Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

Հազար ՀՀ դրամ	2009	2010
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	68.447	66.373
Ավելացում	-	-
Եկամտի ճանաչում	(1.556)	(2.075)

Հազար ՀՀ դրամ	2009	2010
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	68.447	66.373
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	66.891	64.298

«Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 7.200.000.0 հազ. դրամ է, Համաձայն Բանկի կանոնադրության, փայտատիրական կապիտալը կազմված է թվով 7,200 փայամասերից՝ յուրաքանչյուրը 1,000,000 դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
«Ջակնեֆտեգազստրոյ-Պրոմեթեյ» ԲԲԸ	6.642.000.0	92,25 %	շինարարություն
Գևորգյան Վազգեն	558.000,0	7,75 %	
Ընդամենը՝	7.200.000,0	100 %	

31.12.10թ -ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված փայամասեր չեն եղել:

Փայատերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

2009-2010թթ. Բանկի փայտերերը չեն ավելացրել փայտօրական կապիտալը (2007թ.՝ 3,500,000 հազար դրամ);

Բանկի փայտօրական կապիտալի ավելացումը իրականացվում է փայտերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ

օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ

օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված փայտօրական կապիտալի 5%-ի չափով:

«Մեփական կապիտալի այլ տարրեր»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա վերջ
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստներ	(14.302)	(2.260)

Հայաստանի Հանրապետության «Հաշվապահական հաշվառման օրենք»-ում կատարված փոփոխության համաձայն, 01.01.2009թ-ից Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարում է Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան, համաձայն որի, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման արդյունքը հաշվառվում է Կապիտալում :

Բանկի իրավական և հարկային պարտավորությունները

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկի ղեկավարության գնահատմամբ Բանկը կորուստներ չի կրելու, հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստներ չեն ձևավորվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ տարվա վերջ
Չօգտագործված վարկային գծեր	398.805	267.576
Տրամադրված երաշխիքներ	407.932	501.473
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Ընդամենը՝	806.737	769.049
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(-)	(-)
	806.737	769.049

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր մասնաճյուղերի համար տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.2010
Մինչև 1 տարի	58.110
1-5 տարի	116.486
5 տարուց ավելի	-
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	174.596

Ապահովագրություն

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է «Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը

երաշխավորելու մասին» օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սննկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

32. Վարկային ռիսկի վերլուծություն

«Պրոմեթեյ բանկ» ՍՊԸ, իր կողմից վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացնում է համաձայն բանկում գործող ներքին կանոնակարգերի և ընթացակարգերին համաձայն:

Ներկայումս բանկի կողմից տեղաբաշխված վարկային միջոցների վերադարձելիությունը ապահովված է տարբեր իրացվելի և բարձր իրացվելի գրավի առարկաներով: Բանկում գրավադրված գրավի առարկաների գրավադրման գործընթացը, ինչպես նաև գրավի առարկայի ընտրությունը, գրավ/վարկ հարաբերակցությունը կարգավորվում է բանկի «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգով: Նշված կանոնակարգում արտացոլված է բանկում գրավադրվող գրավի առարկաների տեսակները, բացի այդ ներկայացված է գրավի առարկայի գրավադրման /իրացվելիության/ իրական արժեքի հաշվարկման սկզբունքները:

Ստորև ներկայացվում է գրավի առարկաների տեսակները՝

- Անշարժ և շարժական գույք
- Ապրանքանյութական պաշարներ /շրջանառու միջոցներ/
- Պետական և ոչ պետական /անվանական/ արժեթղթեր
- Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտրոներ
- Ոսկյա իրեր /թանկարժեք քարեր և մետաղներ, ոսկու ջարդոններ/
- Դրամական միջոցներ
- Երաշխիքներ
- Դրամական հոսքեր

Հարկավոր է նշել, որ վարկային ռիսկը զսպելու նպատակով բանկում կանոնակարգված է գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափը, որը տատանվում է տարբեր գրավի առարկաների գրավադրման ժամանակ: Սակայն այդ սահմանաչափերի ընտրությունը բավականին արդիական է, քանի որ այն բավականին մեծ նշանակություն ունի վարկային ռիսկի զսպման ժամանակ:

Ներկայումս նշեք, որ բանկում գրավադրվող գրավի առարկաները, որոնք իրենից ներկայացնում են անշարժ, կամ շարժական գույք /բացառությամբ ավտոսրահների կողմից վաճառվող ավտոմեքենաները, որոնք հանդես են գալիս որպես գրավի առարկաներ ավտոմեքենայի առուվաճառքի ժամանակ/, պարտադիր գնահատվում և վերագնահատվում են անկախ գնահատող լիցենզավորված կազմակերպության կողմից, որի հետ բանկը տվյալ պահին համագործակցում է : Ըստ գնահատող կազմակերպության կողմից տրված գնահատման վերլուծության, որտեղ արտացոլված է ինչպես տվյալ գույքի

շուկայական արժեքը, այնպես և գրավադրման արժեքը, բանկը կարողանում է ճիշտ որոշում կայացնել տվյալ գույքի իրական իրացվելի արժեքի վերաբերյալ, որը հաճախ իրենից ներկայացնում է նույն գնահատման վերլուծության մեջ արտացոլված գրավադրման արժեքը: Բոլոր վերը նշված գրավի առարկաները նույնպես ունեն իրենց գնահատման սկզբունքը, որը ամրագրված է «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգում: Նշենք նաև որ ներկա դրությամբ բանկի վարկային պորտֆելը սպահովված է բոլոր բանկի կողմից ընդունված գրավի առարկաներով, իսկ սահմանաչափերը համապատասխանում են ընդունված գրավ/վարկ հարաբերակցության սահմանաչափերին:

Բանկը, մասնավորապես «վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը», չափազանց կարևոր է գտնում վերահսկել բանկի կողմից տրամադրված վարկային միջոցների նպատակային օգտագործումը, ինչպես նաև իր վարկառուների պարբերաբար մոնիտորինգների անցկացումը, քանի որ այս գործընթացները սերտ կապված են վարկի վերադարձելիության հետ և հանդիսանում են վարկային ռիսկի գսպման մեխանիզմներից մեկը: Հարկավոր է նշել, որ իրականացվող մոնիտորինգների ժամանակ ուսումնասիրվում և ստուգվում է բանկում գրավադրված, սակայն գրավատուի մոտ գտնվող գրավի առարկայի վիճակը, ինչպես նաև տրամադրված վարկերի օգտագործման նպատակը, վարկառուի ընթացիկ ֆինանսական վիճակը: Ստուգվում է նաև վարկառուի ընթացիկ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտավորությունների ի հայտ գալը, գումարների մեծությունները և առաջացման աղբյուրները և մարման ժամանակահատվածը, վարկառուի ակտիվների և պարտավորությունների սահմանային հարաբերակցությունը, դրամական միջոցների առկայությունը դրամարկդում և հաշվարկային հաշիվների վրա, իր հիմնական մատակարարների և սպառողների տվյալները, առկա փախառությունների մեծությունները, առկա վակայն գումարների մնացորդները, ամսեկան մարումների մեծությունները, վերջնական մարման ժամանակահատվածները և այլն:

Բացի այդ մինչ վարկային միջոցների տրամադրումը իրականացվում է ցանկացած պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատումը, որի վերլուծությունը նույն պես կանոնակարգված է բանկում առանձին ընթացակարգերով, մասնավորապես՝ «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձնանց վարկունակության գնահատման» կանոնակարգերով: Նշենք, որ այդ կանոնակարգերում բանկի կողմից մշակվել են տնտեսական բանաձևեր, որոնք օգնում են ռեալ բացահայտել տվյալ վարկառուի վարկունակությունը, որոնցից կարելի է օրինակ նշել, վարկառուի ամսեկան մարումների մեծությունը իր ընդհանուր ամսեկան եկամուտի /հասույթի/ մեծության մեջ, կամ օրինակ իր ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը իր ընդհանուր պարտավորությունների մեջ ներառյալ նոր տրամադրվող վարկային միջոցները, ինչպես նաև հաշվարկվում է իր շրջանառու միջոցների շրջանառելիությունը ամսեկան կտրվածքով, որը նույնպես հնարավորություն է տալիս պատկերացում ստեղծել ապագա վարկառուի առևտրային գործունեության մասին:

Մեծ և առանձնակի ուշադրություն է տրվում այն շարժական գույք գրավի առարկաների որոնք գրավադրված են բանկում, մասնավորապես հոսքագծերի, մեքենասարքավորումների, կամ շրջանառու միջոցների մասով: Այս գրավի առարկաները մշտապես գտնվում են բանկի կողմից վերահսկողության տակ և դրանց վիճակի ստուգումը իրականացվում է բանկի կողմից ավելի կարճ ժամանակահատվածում, համաձայն բանկում սահմանված «Գրավի քաղաքականության» կանոնակարգի:

Ներքին որոշ ռիսկերը զսպելու նպատակով բանկում առկա վակային բոլոր գործերը համարակալվում են և վարվում է առանձին փաստաթղթերի գույքգրման ցուցակ, յուրաքանչյուր վարկային գործի համար առանձին, ինչը հնարավորություն է տալիս բացառել այս, կամ այն փաստաթղթի կորուստը տվյալ վարկային գործից:

Բանկի «Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության» կազմից վարվում է առանձին մի քանի մատյաններ, մասնավորապես վարկային հայտերի ընդունման, մարված վարկային գործերի համարակալման և այլն, որոնք հեշտացնում են վարկային գործընթացը:

Հարկավոր է նշել, որ բանկը նաև մեծ կարևորություն է տալիս գրավի առարկայի ապահովագրմանը, մասնավորապես կանոնակարգելով այն իր «Գրավի քաղաքականության» կանոնակրագով:

Բանկը «Վարկային քաղաքականության» իրականացման շրջանակներում վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով Վարկառու-Գրավատուից (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուից (եթե տարբեր անձինք են) պահանջում է վարկային միջոցների լրացուցիչ ապահովության (վերադարձելիության) միջոցների (գրավի առարկաների)՝ մասնավորապես ավտոմեքենաների և բնակելի անշարժ գույքի գրավի (ըստ Վարկային միջոցների տրամադրման և մարման կանոնակարգի) ապահովագրում, սույն քաղաքականության 4.2 և 4.3 ենթակետերով ամրագրված կարգով:

Ապահովագրումը իրականացվում է առնվազն մեկ տարի ժամկետով, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի գումարի չափով (կամ հաճախորդի ցանկությամբ գրավի առարկաների ամբողջ արժեքի չափով) ապահովագրական պոլիսի հետագա երկարաձգման պարտադիր պայմանով առնվազն տարին մեկ անգամ, վարկային պայմանագրով ամրագրված վարկի մարման ամբողջ ժամանակահատվածում:

Առաջնորդվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության օրենքի» 34 հոդվածի 3 կետով, բանկը գրավի առարկաների գնահատման, վերագնահատման և ապահովագրության նպատակով համագործակցում է ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ:

ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների հետ համագործակցության ընտրությունը կատարվում է առաջնորդվելով մի շարք օբյեկտիվ չափանիշներից՝

- ա) կազմակերպությունները պետք է ունենան տվյալ ոլորտում առնվազն երեք տարվա գործունեության փորձ,
- բ) ռեյկինգավորված լինեն ռեյկինգ իրականացնող անկախ ընկերության կողմից,
- գ) ընդգրկված լինեն առաջին հինգ ռեյկինգավորված կազմակերպությունների շարքում՝ հետևյալ չափանիշներով՝

- ընդհանուր ակտիվներով,
- սեփական կապիտալով,
- ընդհանուր պասիվներով,
- զուտ շահույթով (կան վնասով),

- ապահովագրական փոխհատուցումով,
- վերաապահովագրողի ռեյկինգով (հեղինակությամբ):

Բացի նշված պարտադիր հիմնական օբյեկտիվ պահանջներից, բանկը ուսումնասիրության և վերլուծության կարող է ենթարկել նաև կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները և պարտավորությունները, սեփական կապիտալի մեծությունը, տարեկան հասույթը, ինչպես նաև կազմակերպությունների կողմից մատուցվող գնահատման և ապահովագրման պրոդուկտները, դրանց գծով սակագների մեծությունները և այլն: Գնահատող կազմակերպությունների կողմից իրականացվող գնահատման գործընթացը պետք է ներառի գնահատման մեթոդների մի քանի մոտեցումներ, կատարվի կոնկրետ հաշվարկների միջոցով, տրվող հաշվետվությունների մեջ ընդգրկված լինի ինչպես գնահատվող գրավի առարկայի շուկայական արժեքի հաշվարկը, այնպես և գրավադրման (իրացման անհրաժեշտության դեպքում իրացվելի) արժեքները:

Բանկը առաջնորդվելով Բանկի «Վարկային քաղաքականությունով», Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով վարկային ռիսկերի զսպման նպատակով կատարում է Բանկում գրավադրված և գրավատուի տիրապետության տակ գտնվող գրավի առարկայի վերահսկում՝ սահմանելով հետևյալ պարբերականությունը՝

Անշարժ գույքը (բնակելի, հասարակական, արտադրական, գյուղատնտեսական նշանակության շենքերը, շինությունները, հողատարածքները) յուրաքանչյուր վերագնահատման ժամանակ (առնվազն տարին մեկ անգամ) ենթարկվում է վերահսկման ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից: Վերահսկման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀ օրենսդրության համապատասխան գործունեության լիցենզիա ունեցող անշարժ գույքի գործակալության կամ անձանց և ապահովագրական ընկերությունների կողմից տրամադրված գնահատման հաշվետվության մեջ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շենքերի, շինությունների տեխնիկական վիճակը, բնակարանների և առանձնատների գծով կատարված շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների աստիճանը (հիփոթեքային վարկավորման դեպքում):

Շարժական գույքը (հոսքագծերը, տեխնոլոգիական սարքավորումները, հաստոցները, մեքենա-սարքավորումները) ենթակա է վերահսկման Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցելի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում հոսքագծերի, տեխնոլոգիական սարքավորումների, հաստոցների, մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը, դրանց առկայությունը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ոչ պետական բաց բաժնետիրական /փակ բաժնետիրական/ ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերը ենթակա չեն վերահսկման այն դեպքում, երբ արժեթղթերը գտնվում են Բանկի տիրապետության ներքո, իսկ եթե գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե

տարբեր անձինք են) տիրապետության ներքո, վերահսկումը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական Դեպոզիտարիան՝ տրամադրելով Բանկին տեղեկանք արգելադրման վերաբերյալ և քաղվածք:

Պետական արժեթղթերի (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակների վերահսկումը իրականացվում է ՀՀ ԿԲ-ի միջոցով (պետական արժեթղթերը (կարճաժամկետ, միջին ժամկետայնության, երկարաժամկետ), այդ թվում նաև դատական ակտերի հիման վրա ստացված մուրհակները մուտքագրվում են Բանկի՝ գրավադրված արժեթղթերի դեպո հաշվին) և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Բանկին տրամադրվում է քաղվածք՝ գրավադրված արժեթղթերի վերաբերյալ: Շրջանառու միջոցների (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Բանկի տիրապետության տակ, ապա վերահսկման անհրաժեշտություն չի առաջանում: Եթե շրջանառու միջոցները (հումք, պաշարներ, նյութեր, պատրաստի արտադրանք, ապրանքներ) գտնվում են Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) տիրապետության տակ, ապա վերահսկումը իրականացվում է Բանկի վարկային ռիսկի ներքին կառավարման կանոնակարգով ամրագրված պարտադիր մոնիտորինգ այցերի ժամանակացույցով (առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ): Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում շրջանառու միջոցների (հումքի, պաշարների, նյութերի, պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների) առկայությունը, դրանց տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Ավտոմեքենաների (մարդատար և բեռնատար) գրավադրման դեպքում վերահսկումը իրականացվում է վեց ամիսը մեկ անգամ՝ Վարկային պայմանագրով սահմանված մարումների իրականացման ժամանակացույցի համաձայն Վարկառուի Բանկ ներկայանալու ժամանակ: Վերահսկման ընթացքում ուսումնասիրության է ենթարկվում ավտոմեքենայի առկայությունը, տեխնիկական վիճակը: Վերահսկման արդյունքների հիման վրա կազմվում է համապատասխան ակտ, որը վավերացվում է Բանկի և Վարկառու-Գրավատուի (եթե նույն անձն է) կամ Գրավատուի (եթե տարբեր անձինք են) կողմից:

Գրավադրված՝ ոսկյա զարդերի, թանկարժեք քարերի, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորների, թանկարժեք այլ մետաղների, նրանց ջարդոցների նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում:

Հաշվարկային կամ ավանդային հաշվի միջոցների գրավադրման դեպքում վերահսկողության անհրաժեշտություն չի առաջանում, քանի որ նշված միջոցները սառեցվում են մինչև պարտավորությունների մարումը:

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումը կատարվում է համաձայն «Վարկային ռիսկի կառավարման» դրույթների և Բանկի Խորհուրդի կողմից հաստատված վարկային քաղաքականության, վարկային գործառույթի իրականացումը, վերահսկողությունը և կարգավորումը սահմանող և կանոնակարգող համապատասխան կարգերի:

Վարկային ռիսկի կառավարումը ենթադրում է՝

- վարկային քաղաքականության մշակում,
- վարկավորման գործընթացի կանոնակարգում,
- վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային գործընթացների կառավարում,
- չաշխատող վարկային պորտֆելի կառավարում,
- վարկային ռիսկի սահմանափակման միջոցառումների մշակում,
- հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում:
Վարկային ռիսկի կառավարումը իրենից ներկայացնում է որոշակի գործողությունների հերթականություն, որը կարելի է բաժանել հետևյալ փուլերի.
- վարկային ռիսկի բացահայտում,
- վարկային ռիսկի քանակական գնահատում,
- ռիսկի ընդունման ռազմավարություն,
- ռիսկի վերահսկում,
- վարկային ռիսկերի զսպման և նվազեցման մեթոդների ընտրություն,
- ռիսկերի մոնիտորինգ,
- ռիսկի մակարդակի վերահսկում:
Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ առանձին վարկառուների և պորտֆելի ներկայացված են ստորև բերված

Աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի կառավարման փուլեր	Վարկային ռիսկի կառավարման փուլերի առանձնահատկությունները ըստ	
	առանձին վարկառուի	պորտֆելի
Վարկային ռիսկի բացահայտում	Ռիսկը արտահայտվում է հնարավոր պատճառներով փոխառուի պարտավորությունների չկատարման մեջ	Ռիսկը արտահայտվում է փոխառուների կողմից պարտավորությունների չկատարման հետևանքների մեջ

<p>Վարկային ռիսկի քանակական գնահատում</p>	<p>Փոխառուի վարկունակության գնահատում, որը բաժանվում է 2 փուլի. Փոխառուի վարկային վարկանիշի որոշում Հնարավոր կորուստների գնահատում</p>	<p>Վարկառուների դասակարգումը ըստ ռիսկի դասերի հնարավոր կորուստների հաշվարկի համար. 1. Ըստ վարկային ռիսկի մակարդակի 2. Ըստ փոխկապակցվածության (նույն ճյուղի, նույն մարզի, բանկի հետ փոխկապակցված և այլ) 3. Հնարավոր կորուստների գնահատում</p>
<p>Որոշման ընդունում</p>	<p>Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները</p>	<p>Հաշվի են առնվում վարկային ռիսկի քանակական գնահատականները</p>
<p>Ռիսկի վերահսկում</p>	<p>Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն վարկառուների վարկի մարման պատրաստականության և ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվության հաշիաշրջում, վարկառուների հետ սերտ համագործակցում, վարկառուի պատրաստականության և ֆինանսական հնարավորությունների մակարդակների բարձրացում</p>	<p>Վարկային ռիսկի նվազեցման հետևյալ մեթոդներից ընտրություն Դիվերսիֆիկացիա հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների ձևավորում, լիմիտների սահմանում ըստ ճյուղային, տարածքային, ծավալային և այլ կենտրոնացումների</p>

Ուխտերի մոնիտորինգ.	Վարկառուի գործունեության անընդհատ մոնիտորինգ համաձայն Հավելված 1-ի (կցվում է), վարկային ռիսկի մակարդակի փոփոխման նպատակով	Վարկային պորտֆելի գնահատում ընթացիկ արժեքով, վարկային ռիսկերի կրիտիկական մակարդակներին մոտենալու առումով Վարկերի որակի վերլուծություն Վարկային քաղաքականության իրականացման վերահսկում, Գործող օրենսդրության համապատասխանության մոնիտորինգ
---------------------	---	--

Բանկում վարկային ռիսկի կառավարման իրավասու մարմիններ են հանդիսանում Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը, Վարկային կոմիտեն, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչությունը, Բանկի բոլոր տարածքային ստորաբաժանումները, ռիսկերի կառավարման մենեջերը, ներքին հսկողության մարմինները:

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Չափաորոշ ալտիվներ				
	Ստանդարտ/ ռիսկային	Ոչ	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/	Կասկածելի/ Անհուսալի

	գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը	Միջին դիսկային գումարը/ քանակը	Բարձր դիսկային գումարը/ քանակը	գումարը/ քանակը
Վարկեր, այդ թվում՝	15.798.258/1660	12.709/3	165.008/3		3.528/4
1. Արդյունաբերություն	3.981.167/41				
2. Գյուղատնտեսություն	75.659/5				
3. Շինարարություն	4.344.579/28		159.076/1		
4. Տրանսպորտ և կապ	93.242/6				
5. Առևտուր	2.893.131/100				
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	893.947/24				
7. Ֆինանսական հատված					
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	1.916.520/1303	4.362/2	5.932/2		3.528/4
8.1 անշարժ գույքի գրավով	200.481/103				1.624/1
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	1.218.552/307	3.893/1	4.937/1		
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	1.600.013/153	8.347/1			
Գերհտորական պարտքեր	1.712.230/68				905/4
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	275.641				
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝ երաշխիքներ ակրեդիտիվներ	806.727/966 407.932/61		10/1		

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ
----------	---------------------	-------------------

	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ /Միջին ռիսկային	Կասկածե- լի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝	8.766.872	74.890	-	-	-
1. Արդյունաբերություն	358.269	-	-	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	73.554	-	-	-	-
3. Շինարարություն	1.769.118	1.252	-	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	7.685	-	-	-	-
5. Առևտուր	1.444.997	50.000	-	-	-
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	195.105	-	-	-	-
7. Ֆինանսական հատված	73.884	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	2.744.890	5.750	-	-	-
8.1 անշարժ գույքի գրավով	195.491	-	-	-	-
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	2.229.728	5.750	-	-	-
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	2.099.370	17.888	-	-	-
Գերիտորական պարտքեր	3.553.504	-	-	-	-
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	39.079	-	-	-	-
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝ երաշխիքներ ակրեդիտիվներ	802.853 168.300 37.816	-	-	-	-

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ/ ռիսկային	Ոչ Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/ Միջին	Կասկածե լի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի

			ռիսկային		
Վարկեր, այդ թվում՝	15.798.258/1660	12.709/3	165.008/3		3.528/4
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	15.798.167/1659	12.709/3	165.008/3		3.528/4
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)՝ 1.Ռուսաստան	91/1	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)		-	-	-	-
5. Ընդամենը	15.798.258/1660	12.709/3	165.008/3		3.528/4

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Զաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ /Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	8.690.085	74.890	-	-	-
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին					

(ըստ երկրների) `	2.904	-	-	-	-
1. Ռուսաստան					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների) `	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-
5. Ընդամենը	8.692.989	74.890	-	-	-

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների գների փոխարժեքների ոչ բարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում: Շուկայական ռիսկն իրենից ներկայացնում է արտարժույթային տոկոսադրույքի և գների փոփոխության հետ կապված ռիսկերի հանրագումար: Բանկը առանձնահատուկ ուշադրություն է ներկայացնում արտարժույթային և տոկոսային ռիսկերին որոնք իրական վտանգ կարող են ներկայացնել բանկին:

Արտարժույթի ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը պայմանավորված է ապագայում արտարժույթի փոխարժեքի շարժման անորոշությունից այսինքն ազգային արժույթի գնի հարաբերակցությունից այլ արտարժույթների նկատմամբ: Արտարժույթային ռիսկ կարող է առաջանալ երբ արտարժույթային դիրքը (արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առած հետհաշվեկշռային անավարտ գործարքների (սփոթ սվոպ ֆորվարդ և ֆյուչերսային) նկատմամբ պահանջները և պարտավորությունները) բաց է:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման գործընթացը ներառում է՝ արտարժույթային շուկայի ուսումնասիրման արտարժույթային ռիսկի կանխատեսման արտարժույթային ռիսկի գնահատման՝ ռիսկի հնարավոր չափերի և հետևանքների որոշման արտարժույթային ռիսկի հետ կապված կորուստների կանխարգելման և նվազեցման փուլերը որոնք սահմանված են բանկի ներքին ընթացակարգերում:

Արժույթային ռիսկերը զսպման նպատակով Բանկը սահմանել է արժույթային բաց դիրքերի սահմանաչափեր ըստ առանձին արժույթների որոնք վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկի արտարժույթային դիրքերի նորմատիվի առավելագույն չափը սահմանված է.

ա. յուրաքանչյուր արտարժույթի երկար դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 7 տոկոս

բ. բոլոր արտարժույթների երկար դիրքերի հանրագումարի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև՝ 10 տոկոս:

Անվանում	Ներքին սահմանաչափ	31/12/09 թ		31/12/10 թ	
ԱՄՆ դոլար	7%		5.49%		0.92%
Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	7%		0.01%		0.06%
Եվրո	7%		0.03%		-0.06%
Ռուս.ռուբլի	7%		-0.20%		0.01%
Շվեյցարական ֆրանկ	7%		0.01%		0.01%

Յուրաքանչյուր օր իրականացվում է արտարժույթների փոխարժեքների հետևանքով արտարժույթահին ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով: Արտարժույթային ռիսկի գնահատումը կատարվում է նաև ստանդարտ մեթոդաբանությամբ ըստ (ՀՀ ԿԲ-ի Կանոնակարգ 2-ի): Ինչպես նաև պարբերաբար իրականացվում է հնարավոր կորուստների գնահատում սթրես տեստերի միջոցով:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	1874049	2628831	6442	4509322
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1519138	1605827	58450	3183415
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	7146693	8783392		15930085

Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	1579883			1579883
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	197549	240582		438131
Այլ	1846770	9		1846779
Ընդամենը ակտիվներ	14164082	13258641	64892	27487615
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	579368	157185	500	737053
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3138321	4647919	63878	7850117
Այլ պարտավորություններ	206908	8391858	-	8598766
Ընդամենը պարտավորություններ	3924597	13196962	64378	17185937
Զուտ դիրք	10239485	61679	514	10301678

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	1460846	3755104	542277	5758227
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1979468	956834	54984	2991286
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	5075655	5338112		10413767
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	309923			309923
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ				
Այլ	2015938	28346	706	2044990
Ընդամենը ակտիվներ	10841830	10078396	597967	21518193

Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	16235	103317	562300	681852
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	1410462	4702037	54911	6167410
Այլ պարտավորություններ	247105	4738293		4985398
Ընդամենը պարտավորություններ	1673802	9543647	617211	11834660
Զուտ դիրք	9168028	534749	(19244)	9683533

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը- ՍԳՆ-ը ՍԳՆ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթներիը շվեյցարական ֆրանկը կանադական դոլարը շվեդական կրոնը դանիական կրոնը ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին (ՍԳՆ-ի զամբյուղի մեջ մտնում են ԱՄՆ-ի դոլարը Եվրոն ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը) :

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը - այլ արտարժույթներ :

Տոկոսադրույքի ռիսկ -

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է որ տոկոսադրույքի մակարդակի անբարենպաստ փոփոխությունը կարող է բացասական հետևանք ունենալ բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տարբերակում են տոկոսադրույքի ռիսկի չորս տեսակ.

- բազիսային ռիսկ
- եկամտաբերության կորի ռիսկ
- օպցիոնի (ընտրության) ռիսկ
- ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկ:

Բազիսային ռիսկը կապված է տարբեր տեսակի տոկոսադրույքների ապագա փոփոխությունների հետ: Բազիսային ռիսկը հիմնականում ի հայտ է գալիս երբ փոփոխվող տոկոսադրույքներով ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցները կապված են տարբեր բազիսային տոկոսադրույքների հետ՝ որոնց միջև կատարյալ կորելյացիոն կապ գոյություն չունի:

Եկամտաբերության կորի ռիսկն առաջանում է երբ կորի փոփոխության հետևանքով (տարբեր մարման ժամկետայնությամբ տեղաբաշխված և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքների փոփոխություն՝ կապված մարման ժամկետայնությունից. օրինակ երկարաժամկետ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքներն աճում են իսկ կարճաժամկետինը՝ նվազում) բանկի կապիտալի տնտեսական արժեքը և/կամ շահույթը բացասական ազդեցություն են կրում:

Օպցիոնի (ընտրության) ռիսկն առաջանում է երբ բանկը կամ բանկի հաճախորդն ունենում են ֆինանսական գործիքից ստացվող դրամական հոսքերի մակարդակը և/կամ ժամանակը փոփոխելու իրավունք բայց ոչ պարտավորություն: Օպցիոնի ռիսկ են պարունակում վարկերի գծով կանխավճարման իրավունքը ավանդների վաղաժամկետ դուրսբերումը վարկերի տոկոսադրույքների վերին սահմանը:

Ժամկետայնության ճեղքվածքի ռիսկն առաջանում է երբ բանկը միջոցներ է ներգրավում և տեղաբաշխում միևնույն բազիսային տոկոսադրույքներով սակայն որոշ ժամանակային ճեղքվածքով ըստ որի բանկի ներգրաված և տեղաբաշխած միջոցները համաձայնեցված չեն ըստ մարման կամ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների:

Տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով բանկի սպասվող հավանական կորուստները կամ օգուտները գնահատում են ամենատարբեր մոդելներով որոնցից կարևորվում են.

– տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի կամ տոկոսադրույքների վերանայման մոդել (այսուհետ GAP մոդել)

– դյուրացիայի մոդել:

GAP մոդելը թույլ է տալիս ստանալ տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի սպասվող զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Դյուրացիայի մոդելը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունքում կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը՝ հաշվի առնելով ներգրաված պարտավորությունների և տեղաբաշխված ակտիվների ժամկետայնության անհամապատասխանությունը:

GAP մոդելով վերլուծության արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա: Տոկոսադրույքի ռիսկը գնահատելու համար տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները հանվում են ակտիվներից՝ յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի ճեղքվածքը (GAP) հաշվարկելու համար.

$$GAP = RSA - RSL \quad (1)$$

որտեղ

RSA- տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվներն են

RSL- տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորություններն են

GAP- տոկոսադրույքերի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունն է:

Ճեղքվածքը կարող է լինել զրոյական բացասական և դրական: Բացասական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների աճը կրեթի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման: Ի հակադրություն վերջինիս դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների նվազումը կրեթի զուտ տոկոսային եկամտի նվազման:

Սույն մեթոդիկայի հաշվարկում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

✓ դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ այսինքն մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքով

✓ տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում

✓ տարբեր մարման ժամանկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով այսինքն տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Հաշվարկի արդյունքում գնահատվում է տոկոսադրույքերի փոփոխության ազդեցությունը առաջիկա եռամսյակի ընթացքում ստացվելիք զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

Հաշվարկի համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը.

$$\Delta NII = \sum GAP_t * \Delta R * K \quad (2)$$

որտեղ

ΔNII - զուտ տոկոսային եկամտի փոփոխությունն է երեք ամսվա ընթացքում

GAPt – t ժամանակաշրջանի ճեղքվածքն է

ΔR – տոկոսադրույքի ենթադրվող տարեկան փոփոխությունն է

$$K = (90-t) / 365$$

Վերոնշյալ սահմանափակող ենթադրություններից ելնելով նպատակահարմար է տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա հաշվարկել առաջիկա երեք ամիսների համար:

Սույն մեթոդաբանությունում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կազմում չեն ընդգրկվում ցպահանջ ակտիվները և պարտավորությունները քանի որ վերջիններիս ցածր եկամտաբերության / ծախսատարության պատճառով դրանց տոկոսադրույքների էական փոփոխություններ չեն ենթադրվում:

Հաշվարկման տվյալների աղբյուր է հանդիսանում «Բանկերի հաշվետվությունները դրանց ներկայացումը և հրապարակումը» Կանոնակարգ 3-ով սահմանված ձև թիվ 9 հաշվետվությունը:

Հաշվարկում յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն պարտավորությունները գտվում են ակտիվներից, այսպես վերցվում է «մինչև 30 օր» «31-ից 60 օր» և «61-ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» և «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» ակտիվների և պարտավորությունների հանրագումարների տարբերությունը: Ստացված տվյալները տեղադրելով բանաձև (2)–ի մեջ հաշվարկվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը զուտ տոկոսային եկամտի վրա:

$$\Delta NII = (GAP15*75/365+ GAP45*45/365+ GAP75*15/365) * \Delta R \quad (3)$$

GAP մոդելի հիման վրա կատարվում է նաև տոկոսադրույքի նկատմամբ բանկի զգայունության վերլուծություն որն ի տարբերություն վերը ներկայացված մոդելի ընդգրկում է նաև անտոկոս և ցպահանջ ակտիվներն ու պարտավորությունները:

Համաձայն այս վերլուծության GAP-ի հաշվարկում ընդգրկվում է «ցպահանջ» «մինչև 30 օր» «31-ից 60 օր» և «61-ից 90 օր» մարման ժամկետայնություն ունեցող «Փոփոխվող տոկոսադրույքներով» «Ֆիքսված տոկոսադրույքներով» և «Անտոկոս» ակտիվները և պարտավորությունները: Նշված ժամկետայնությամբ ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերվում է ակտիվներին (սովորաբար կոչվում է ճեղքվածքի հարաբերակցություն, GAP/ASSETS) ինչը ցույց է տալիս տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցության ուղղությունը (դրական կամ բացասական GAP) և ռիսկի նկատմամբ զգայունության աստիճանը (ճեղքվածքը ակտիվների որ տոկոսն է կազմում): Դրական կումուլյատիվ ճեղքվածքը վկայում է որ կարճաժամկետ հատվածում (երեք ամսվա ընթացքում) բանկը ունի ազատ դրամական միջոցներ որոնք կարող է տեղաբաշխել եկամտաբեր ակտիվների մեջ՝ չառաջացնելով իրացվելիության հիմնախնդիր: Հետևաբար դրական ճեղքվածքի դեպքում տոկոսադրույքների բարձրացումը կարող է բարենպաստ ազդեցություն թողնել բանկի եկամտների վրա:

31/12/09թ դրությամբ

Σ GAPt	444601	հազ. դրամ
Տոկոսադրույքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում		
ΔR	-1.0%	0.5%

Շահույթ/Վնաս(-) ΔNII	-	4446	2223
--	---	------	------

31/12/10թ դրությամբ

ΣGAPt 281171 հազ. դրամ

Տոկոսադրույքների հետևյալ փոփոխությունների արդյունքում

ΔR -1.0% 0.5%

Շահույթ/վնաս(-) ΔNII -2812 1406

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	իսյուն	իսվարձարտում	իսյուն	իսվարձարտում	իսյուն	իսվարձարտում	իսյուն	իսվարձարտում	իսյուն	իսվարձարտում	իսյուն	իսվարձարտում
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ այդ թվում՝	1,518,4											
-վարկեր	40											
-ավանդներ												
-ֆատկորինգ												
-լիզինգ												
-հետգնման պայմանագրեր												
-այլ	1,518,4											
	40											
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝	8,100	636	77,328	26,360	174,194	150,478	557,218	274,735	5,773,025	7,993,391	702,061	238,44
- վարկեր	8100	636	77328	26360	174194	150478	557218	274735	5773025	7993391	702061	23844
- ավանդներ												
- ֆատկորինգ												
- լիզինգ												

- հետզման պայմանագրեր - այլ													
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ - կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ - ավանդային հավաստագրեր - կապիտալի գործիքներ					198181		677732		661202				
					198181		677732		661202				
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր					197549	240581							
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ													
Ընդամենը	1,526,5 40	636	77,328	26,360	569,924	391,059	1,234,950	274,735	6,434,227	7,993,391	702,061	238,449	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - ֆակտորինգ - լիզինգ - հետզման պայմանագրեր - այլ	462981							124733		25441			
								124733		25441			
	462981												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ - ավանդներ - հետզման պայմանագրեր - այլ			112028	319403	4775	606837	38332	1278697		303753		436	
			112028	319403	4775	606837	38332	1278697		303753		436	
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ - փոխարկելի արժեթղթեր - հիփոթեքային պարտատոմսեր - այլ պարտատոմսեր - ստորադաս փոխառություններ										8390495			
										8390495			
Ներգրված այլ միջոցներ									110000				
Ընդամենը	-	-	112,028	319,403	4,775	606,837	38,332	1,403,430	110,000	8,719,689	-	436	
Չուտ դիրք	1,526,5	636	(34,700)	(293,043)	565,149	(215,778)	1,196,618	(1,128,695)	6,324,227	(726,298)	702,061	238,013	

40												
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	խցումն	խաճխաճումում	խցումն	խաճխաճումում	խցումն	խաճխաճումում	խցումն	խաճխաճումում	խցումն	խաճխաճումում	խցումն	խաճխաճումում
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ այդ թվում՝	1974284											
-վարկեր												
-ավանդներ												
-ֆատկորինգ												
-լիզինգ												
-հետգնման պայմանագրեր	1974284											
-այլ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխատվություններ այդ թվում՝	316		71697	10229	38521	145221	218023	189171	4130268	4783672	69225	155163
- վարկեր	316		71697	10229	38521	145221	218023	189171	4130268	4783672	692252	155163
- ավանդներ												
- ֆատկորինգ												
- լիզինգ												
- հետգնման պայմանագրեր												
- այլ												
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր այդ թվում՝							97995		169351			
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ									169351			
- կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ							97995					
- ավանդային հավաստագրեր												
- կապիտալի գործիքներ												
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր												
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	1974600	-	71697	10229	38521	145221	316018	189171	4299619	4783672	692252	155163
Պարտավորություններ բանկերի												

և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ այդ թվում՝ - վարկեր - ավանդներ - ֆակտորինգ - լիզինգ - հետզմնան պայմանագրեր - այլ								97307				
								97307				
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ - ավանդներ - հետզմնան պայմանագրեր - այլ			1200	488234	5392	505835	37378	652078	115764	90681		
			1200	488234	5392	505835	37378	652078	115764	90681		
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր այդ թվում՝ - փոխարկելի արժեթղթեր - հիփոթեքային պարտատոմսեր - այլ պարտատոմսեր - ստորադաս փոխառություններ										4734541		
										4734541		
Ներգրված այլ միջոցներ												
Ընդամենը			1200	488234	5392	505835	37378	749385	115764	4825222		
Զուտ դիրք	1974600		70497	(478005)	33129	(360614)	278640	(560214)	4183855	(41550)	692252	155163

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հողվածի անվանումը	Հաշվեու Ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու Ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Սնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ այդ թվում` - միջբանկային վարկեր - միջբանկային ռեպո - միջբանկային տոկոսային սվոպ	9.25		6.3	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17.2		16.8	15.3
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11.1		7.2	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	7.1	5.35		
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին կազմ նկատմամբ	6.5	6.8		7
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	8.3	7.8	9.4	8.8
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով		8		8

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը առաջանում է ֆինանսական գործիքների գների փոփոխության հետևանքով ընդ որում ինչպես առանձին արժեթղթերի կամ նրանց թողարկողներին հատուկ գործոնների այնպես էլ շուկայում շրջանառվող բոլոր արժեթղթերի վրա ազդող ընդհանուր գործոնների հետևանքով: Անյնուամենայնիվ գնային ռիսկի կառավարման նպատակով բանկի «Ներդրումային քաղաքականությամբ» սահմանված են որոշակի սահմանափակումներ որոնք ուղղված են նվազեցնել բանկի հնարավոր կորուստները այս ֆինանսական գործիքների մասով: Ինչպես նաև ամենամսյա վերլուծություններ են կատարվում այս ռիսկերի բացահայտման վերահսկման և չափման ուղղությամբ:

32.3. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիությունը՝ Բանկի ունակությունն է արագ և առանց կորուստների վերափոխել ակտիվները դրամական միջոցների ժամանակին իր բոլոր պարտքային և ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու ինչպես նաև հաճախորդների ֆինանսական պահանջները բավարարելու նպատակով:

Բանկում իրացվելիության պահանջների բավարարման աղբյուրներն են՝

- Ս առաջնային պահուստները (կանխիկ դրամական միջոցներ թղթակցային հաշիվներ)
- Ս երկրորդային պահուստները (պետական և այլ արժեթղթեր)

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմները պետք է նպաստեն հետևյալ նպատակների իրականացմանը՝

- ավելցուկային իրացվելիության նվազագույն մակարդակի ապահովում և իրացվելիության ցածր մակարդակի բացառում կայուն շահույթի ապահովման պայմաններում
- եկամտաբերության և իրացվելիության միջև օպտիմալ հարաբերակցության պահպանումը
- բանկային ռիսկերի ընդունելի մակարդակների ապահովումը:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման մեխանիզմների ստեղծման և կատարելագործման նպատակով Բանկը պետք է ապահովի հետևյալ հիմնախնդիրների լուծումը՝

1. Ձևավորել ակտիվների օպտիմալ կառուցվածք (այդ թվում և վարկային պորտֆելի) ռեսուրսային (ցպահանջ և ժամկետային) բազային համապատասխան
2. Վերահսկել ակտիվների և պարտավորությունների՝

Ø որակը

- Ø ծավալները
- Ø կառուցվածքը
- Ø նրանց եկամտաբերության և ծախսատարության մակարդակները

3. Սեփական կապիտալի մշտական ավելացումը

4. Պահպանել Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված նորմատիվները թույլատրելի մակարդակի վրա

5. Կատարելագործել բանկային իրացվելիության (ակտիվների և պասիվների) կառավարման և վերահսկողության մեխանիզմներն ու մեթոդները:

Բանկի իրացվելիության (ակտիվների և պարտավորությունների) կառավարման հիմնական սկզբունքներն են՝

- Ø իրացվելիության և վճարունակության ապահովումը
- Ø տոկոսային մարժայի կառավարումը
- Ø ներգրավման և տեղաբաշխման ժամկետների կատարման ապահովումը (GAP)
- Ø ռիսկերի կառավարումը
- Ø ակտիվների վերահսկման համաձայնեցումը պարտավորությունների վերահսկման հետ (որպեսզի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարումը լինի միասնական):

Ձևավորված նպատակների և գործողությունների ուղղություններից ելնելով՝ իրացվելիության կառավարման գործընթացում Բանկը առաջնորդվում է հետևյալ սկզբունքներով

1. Բանկը կատարում է ընթացիկ իրացվելիության ամենօրյա վերահսկողություն: Բանկի իրացվելի ակտիվների ծավալի և վիճակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է Բանկի վարչությանը՝ մշակված ընթացակարգի համապատասխան:
2. Բանկը պլանավորում է ժամկետային իրացվելիությունը:
3. Իրացվելիության և եկամտաբերության միջև ծագած կոնֆլիկտը Բանկը լուծում է ի օգուտ իրացվելիության:
4. Ակտիվների տեղաբաշխման ժամանակ Բանկը խստագույնս հաշվի է առնում ժամկետային ռեսուրսների աղբյուրները և ծավալները չի տեղաբաշխում իր ակտիվները երկար ժամկետով եթե չունի համապատասխան ժամկետայնությամբ և ծավալների ռեսուրսային բազա:
5. Միջոցների չհիմնավորված կուտակումը բացառելու նպատակով Բանկը ներդրումներ բաժնետոմսերում և փայամասնակցություններում իրականացնում է Ներդրումային կոմիտեի եզրակացությունների և որոշումների հիման վրա:
6. Իրացվելիության լավագույն մակարդակի ապահովման նպատակով Բանկը կառավարում է իրացվելիությունը տարբեր մեթոդների կոմբինացիաներով կախված արտաքին միջավայրի (ֆինանսավարկային շուկայի) փոփոխություններից:

7. Իրացվելիության ցածր մակարդակը բացառելու նպատակով Բանկը պետք է ելնի այն հանգամանքից որ իրացվելիության ապահովման երկրորդային ռեսուրսների փոխարկումը առաջնային ռեսուրսների բարձր իրացվելի եկամտաբեր ակտիվների վաճառքի միջոցով պետք է կատարվի միայն բացառիկ դեպքերում քանի որ որպես կանոն բերում է ֆոնդային շուկայում գործառնություններից եկամուտների թերստացման: Իրացվելիության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովելու որոշումը կայացվում է Բանկի վարչության կողմից իր իրավասության սահմաններում:

8. Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի պորտֆելի ձևավորման ժամանակ Բանկը պետք է հաշվի առնի որ պորտֆելի կազմը և կառուցվածքը պետք է դիտարկվի նաև որպես ընթացիկ իրացվելիության ապահովման գործիք:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետաց	Ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			4509322							4509322
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			1568441	1566093					48881	3183415
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	29235	158397		734489	902765	2207723	11231771	605705		15930085
Արժեթղթեր այդ թվում՝ առևտրային նպատակով պահվող վաճառքի համար մատչելի մինչև մարման ժամկետը պահվող ռեպո համաձայնագրով վաճառվ				766159	640592	376468	192027		42768	2018014
				204376	301264	376468	192027		42768	42768
				98802	339328					1074135
				462981						438130
										462981
Այլ պահանջներ			71100							71100
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	29235	158397	6148863	3832900	2183949	2960659	11615825	665705	134417	25711936
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	19129	139947	4164618	504869	563350	1252851	4335232	2258239	48881	13287116
II խմբի արտարժույթով										

			62918	1974						64892
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով									48881	48881
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	20339	157379	1507194	2563064	1242624	2960659	10507395	665705		19624359
Անտոկոս			4642291	2309811	301264					7253366
Պայմանագրային պահանջներ**					6182	7480	915557	3683602		4612821
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			15906	685688	9340	26119				737053
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ցպահանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ այլ			5024099 5024099	548590 534829 13761	1401364 1397620 3744	777708 761530 16178	98356 4070 94286			7850117 5024099 2698049 127969
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի զծով					217965	194186	4343944	3634400		8390495
Այլ պարտավորություններ			201024	2248	5000					208272
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			398805	23174	3351	185101	196307			806738
ԸՆԴԱՍԵՆԸ			5241029	1236526	1633669	1014191	4442300	3634400		17185937
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով			2107734	538246	1604130	964430	7982425			13196965
II խմբի արտարժույթով			64058	320						64378
«Խոշոր» պարտավորություններ*			1919038	365601	768397		7978344			11031380
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			5020297	1089077	1326491	988066	3666265			12090196
Անտոկոս			35452	1637238	87608					1760298
Պայմանագրային պարտավորություններ***										

Չուտ իրացվելիության ճեղքվածք			158397	907834	2596374	550280	1946468	7173525	(2968695)	134417
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	19129	139947	2056884	(33377)	(1040780)	288421	(3647193)	2258239	48881	90151
II խմբի արտարժույթով			(1140)	1654						514
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									48881	48881
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	20339	157379	1471742	925826	1155016	2960659	10507395	665705		17864061
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք		-	158397	1066231	3662605	4212886	6159354	13332878	10364183	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցյախանց	մինչև 3 ամիս	3ից մինչև 6 ամիս	6ից մինչև 12 ամիս	1ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ մնացորդներ ՀՀ ԿԲում			5758227							5758227
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			370946	2573273					47067	2991286
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6863	25934		434022	612203	1054206	7642472	638067		10413767
Արժեթղթեր այդ թվում՝ առևտրային նպատակով պահվող					97995	122503	46848		42577	309923
					97995	122503	46848		42577	42577
										267346

վաճառքի համար մատչելի մինչև մարման ժամկետը պահվող ռեպո համաձայնագրով վաճառվ										
Այլ պահանջներ			267958							267958
ԸՆԴԱՍԵՆԸ	6863	25934	6397131	3007295	808193	1299212	7736168	638067	132221	19741161
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	6832		4125966	907792	223342	460934	3310842	995621	47067	10078396
II խմբի արտարժույթով			597260	705						597965
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով									47067	47067
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	7626	28815	339735	2625674	618387	1299212	7237975	638067		12795491
Անտոկոս			5892733	2629940	125050					8647723
Պայմանագրային պահանջներ**				262918	307853	572357	1849245	316269		3308642
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			16236	665616						681852
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ այդ թվում՝ ցպահանջ ավանդներ ժամկետային ավանդներ այլ			4019680 4019680	420829 418356 2473	1222018 1217428 4590	394419 394419	110464 110464			6167410 2140667 7063
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							4735732			4735732
Այլ պարտավորություններ			95858	153808						249666
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			267575	81500	4000		415973			769048
ԸՆԴԱՍԵՆԸ			4131774	1240253	1222018	394419	4846195			11834659
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով			2950782	513093	1197455	371842	4509101			9542273
II խմբի արտարժույթով			54912	562300						617212
«Խոշոր» պարտավորություններ*			2492461		725671		4509101			7727233
Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										

Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			4190999	510104	991134	388471	4571958			10652666
Անտոկոս			87894	2622526	4500					2714920
Պայմանագրային պարտավորություններ***										
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք										
		25934	2265357	1767042	(413825)	904793	2889973	638067	132221	7906502
Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով	6832		1175184	394699	(974113)	89092	(1198259)	995621	47067	536123
II խմբի արտարժույթով			542348	(561595)						(19247)
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար									47067	47067
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	7626	28815	251841	3148	613887	1299212	7237975	638067		10080571
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք		25934	2291291	4058333	3644508	4549301	7439274	8077341	8209562	

Զուտ և կուտակային իրացվելիության ճեղքվածքները բացասական արժեքներ ունեն միայն ցայանանջի մասով որը բանկը կարող է փակել վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի (պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթեր) վաճառքով: Բանկի այս արժեթղթերի պորտֆելը հիմնական բաղկացած է կարճաժամկետ պարտատոմսերից որոնք շուկայում ունեն մեծ պահանջարկ ուստի կարելի առանց կորուստների այն վաճառել:

Բանկի վարչությունը Վարկային Ներդրումային և այլ կոմիտեները ստորաբաժանումները և ղեկավարները կոնկրետ ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս առաջնորդվում են վերը նշված սկզբունքներով:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ և նպատակային կառուցվածքը սահմանվում է՝ ելնելով Բանկի ռազմավարությունից:

Եկամտաբերության և իրացվելիության օպտիմալ հարաբերակցության ապահովման համար սահմանվում են հետևյալ սահմանաչափերը

- Ս Վարկային ներդրումները պետք է կազմեն նվազագույնը Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը
- Ս Հիմնական միջոցները չեն կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը
- Ս Եթե մեկ խոշոր պարտատիրոջ (որոնց նկատմամբ Բանկի պարտավորությունները գերազանցում են ընդհանուր պարտավորությունների 5%ը) նկատմամբ Բանկի պարտավորությունները գերազանցում են Բանկի ընդհանուր ակտիվների (միջին ամսական) 20%ը ապա գերազանցող գումարի չափով միջոցները տեղաբաշխվում են առաջնակարգ բանկերում որպես կարճաժամկետ (3-14 օր) ավանդներ կամ ձեռք է բերվում բարձր իրացվելի արժեթղթեր:

Ներքին վերահսկողության նպատակով սահմանվում են հետևյալ նորմատիվները՝

	Անվանումը	Սահմանաչափը
1	Ն ₁ ¹ (Ընդհանուր կապիտալ/Ռ-ԿԱ)	ԿԲ նորմատիվ + 2%
2	Ն ₂ ¹ (ԲԻԱ/Ընդհանուր ակտիվներ)	ԿԲ նորմատիվ + 2%
3	Ն ₂ ² (ԲԻԱ/Ցպահանջ պարտավորություններ)	ԿԲ նորմատիվ + 5%
4	Ն ₃ ¹ Սեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ -1%
5	Ն ₃ ² Բոլոր խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ 20%
6	Ն ₄ ¹ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ
7	Ն ₄ ² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	ԿԲ նորմատիվ – 2%

Բանկի կողմից սահմանված ներքին հիմնական տնտեսական և այլ նորմատիվներից շեղումները թույլատրվում են միայն Բանկի խորհրդի կողմից:

Ներդրումային պորտֆելի կենտրոնացումների սահմանաչափերը կարգավորվում են Բանկի «Ներդրումային Քաղաքականությանը» և որոնք են՝

1 Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել միևնույն թողարկողի ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի քանակ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 4%ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

2 Բանկի ներդրումային պորտֆելը չի կարող ընդգրկել ցանկացած տիպի արժեթղթերի այնպիսի ծավալ որը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր կապիտալի 15%ը: Նշված սահմանափակումը չի տարածվում ՀՀ պետական և Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վրա:

3 Բանկի պետական պարտատոմսերի պորտֆելը առանց հաշվի առնելու ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր ակտիվների 30%ը:

4 Բանկի ներդրումային պորտֆելը հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը չի կարող գերազանցել Բանկի ընդհանուր

ակտիվների 40%ը:

5Մեկ երկրում կատարված ներդրումների չափը այդ թվում այդ երկրի բանկերում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդները և այդ բանկերում ներդրված միջբանկային ավանդները չպետք գերազանցեն ընդհանուր կապիտալի 20% (հաշվի առնելով համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգ 2ի տվյալ երկրի կշիռը):

Սույն սահմանաչափերի հաշվարկը կատարվում է օրական կտրվածքով: Նշված կենտրոնացումների սահմանաչափերից շեղումները կարող են թույլատրվել միայն Բանկի Խարհրդի կողմից՝ Խորհրդի համապատասխան որոշմամբ:

Բանկի ներդրումային պորտֆելի ընտրությունը պետք է կատարել՝ ելնելով տնտեսության ճյուղային և թողարկողների բազմազանեցման սկզբունքներից:

1. Բազմազանեցման միջոցով կատարվում է ներդրումների շուկայական ռիսկի միջինացում և կոնկրետ ներդրմանը ներհատուկ ռիսկի նվազեցում:
2. Ներդրումներին ներհատուկ ռիսկի նվազեցման աստիճանը կախված է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակցից: Որքան փոքր է ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը այնքան մեծ է բազմազանեցման աստիճանը:
3. Բանկի կողմից ներդրումային պորտֆելը պետք է ընտրվի այնպես որ հնարավորին չափով նվազեցվի ներպորտֆելային կորելացիայի գործակիցը:

Իրացվելիության ռիսկը բանկում գնահատվում է օգտագործելով տարբեր մոդելներ և մեթոդիկաներ ինչպիսիք են GAPի ՔԱՄԵԼՍ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից առաջարկվող մեթոդները և նորմատիվները:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է ստորև ներկայացված մեթոդիկայով:

Բանկի իրացվելիության կառավարման տեսանկյունից իրացվելիության ռիսկի գնահատումը կատարվում է՝ բացահայտելով բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքը: Գնահատման հաշվարկը իրականացվում է ելնելով ակտիվների և պարտավորությունների մարմանը մնացած ժամկետներից: Հաշվարկների մեջ ընդգրկվում են միայն մինչև մեկ տարի մարմանը մնացած ակտիվները և պարտավորությունները:

Իրացվելիության գնահատման տվյալ մեթոդաբանությունը կատարվում է ակնթաթային մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր իրացվելիությունների տարանջատումով:

1 Ակնթաթային իրացվելիություն

$$ԱԻ = \frac{Ացա + Պցա}{ԲԻԱ}$$

որտեղ

ԱԻ բանկի ակնթարթային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ացպ – ցպահանջ ակտիվներն են

Պցպ – ցպահանջ պարտավորություններն են:

2 Մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիությունը բանկի մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԿԻ _{մինչև 90 օր} =	Ա _{մինչև 90 օր} Պ _{մինչև 90 օր}
	ԲԻԱ

որտեղ

ԿԻ_{մինչև 90 օր} բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

Ա_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

Պ_{մինչև 90 օր} – մինչև 90 օր մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

3 **Ընդհանուր իրացվելիությունը** բանկի մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվների (ներառած ԲԻԱ) և մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորությունների տարբերության (մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ կուտակային ճեղքվածքի) հարաբերակցությունն է բարձր իրացվելի ակտիվներին

ԸԻ =	ԸԱԸՊ
	ԲԻԱ

որտեղ

ԸԻ բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիությունն է

ԲԻԱ բարձր իրացվելի ակտիվներն են

ԸԱ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ ակտիվներն են

ԸՊ – մինչև մեկ տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտավորություններն են:

4 Ակնթարթային իրացվելիության (ԱԻ) բանկի մինչև 90 օր մարման կուտակային իրացվելիության (ԿԻ_{մինչև 90 օր}) և բանկի մինչև մեկ տարի կուտակային իրացվելիության (ԸԻ) հաշվարկված մեծությունների ներքոհիշյալ սահմանաչափերի հիման վրա տրվում են գնահատականներ

բացասական մեծությունից մինչև 0%	C	անբավարար
0%ից (ներառած) մինչև 50 %	B	բավարար
50%ից (ներառած) բարձր մեծությունը	A	լավ

Այս մեթոդաբանությամբ բանկի իրացվելիության գնահատակը 31/12/10թ AAA:

Բանկը իրականացնում է նաև իրացվելիության գնահատումը ըստ ՔԱՄԵԼՍԻ որը 31/12/10 թ դրությամբ կազմել է մոտ 5 միավոր:

Իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

1. Ակտիվների կառավարման ընթացքում

ա) Սցենարների մոդելավորում

Ակտիվների կառավարման ընթացքում կարևորագույն դեր է խաղում սցենարների մշակումը ինչից կախված են ակտիվների օպտիմալ կառուցվածքի ընտրության արդյունքները: Սցենարները չեն դիտարկվում որպես ապագայի լավագույն կանխատեսում սակայն ընտրված սցենարների բազմազանությունը պետք է օբյեկտիվորեն արտացոլի տնտեսական իրավիճակը և հնարավոր հանգամանքները որոնք կարող են ազդել պորտֆելի դինամիկայի ապագա փոփոխությունների վրա: Սցենարները մշակվում են տվյալների պատմական շարքերի հիման վրա:

բ) Իրացվելի ակտիվների վաճառքի մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ իրացվելիության ցածր մակարդակի դեպքում Բանկը դրամական միջոցներ ստանալու նպատակով իրացնում է իր ակտիվները: Բանկն այս մեթոդը կիրառում է այն դեպքում երբ առկա են երկրորդային պահուստներ արժեթղթերի տեսքով որոնք կարելի է արագ և շահավետ վաճառել:

գ) Կարճաժամկետ վարկերի տրամադրման մեթոդ

Մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ Բանկը պահպանում է անհրաժեշտ իրացվելիության մակարդակը՝ իրականացնելով հաճախորդների կարճաժամկետ վարկավորում 36 ամիս ժամկետներով:

2. Պարտավորությունների կառավարման ընթացքում Բանկի հիմնական խնդիրներն է հաճախորդների ձևավորված բազայի դրամական հոսքերի վերլուծությունը և հեռանկարում նոր միջոցների ներգրավումը: Պասիվների օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման համար Բանկը պետք է ղեկավարվի հետևյալ սկզբունքներով

Ս օգտագործել այն աղբյուրները որոնք կնվազեցնեն միջոցների ներգրավման ծախսերը ինչը թույլ կտա հասնել շահույթի և սեփական կապիտալի ավելացմանը:

Ս ընտրել օպտիմալ համամասնություններ ավանդների փոխառու միջոցների և կապիտալի միջև ինչը թույլ կտա ապահովել միջոցների աղբյուրների կայունության ցանկալի մակարդակ և համապատասխանաբար առավել երկար ժամկետով և առավել մեծ եկամտաբերությամբ ներդրումներ:

Այսպիսով պասիվների անհրաժեշտ օպտիմալ կառուցվածքի ձևավորման գործընթացում Բանկի համար ամենակարևորը պասիվի գինն է: Հիմնական գործիքները որոնց միջոցով Բանկը հասնում է դրան համարվում են ավանդների տոկոսադրույքները ինչպես նաև երկարաժամկետ փոխառու միջոցների ներգրավման հնարավորությունը:

Վարկերի նկատմամբ պահանջարկի մեծացման դեպքում Բանկը համեմատած մրցակից բանկերի հետ պետք է բարձրացնի ավանդների և դրամական շուկայի այլ փոխառու միջոցների գծով տոկոսադրույքները: Ազատ միջոցների ավելցուկի առկայության և դրանց օգտագործման համար հնարավոր շահութաբեր ներդրումների բացակայության դեպքում Բանկն իջեցնում է իր տոկոսադրույքները և միջբանկային շուկայում առաջարկում է ռեսուրսներ առավել ցածր գնով:

Այսպիսով ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման ռազմավարության մեջ կարևորը տոկոսային մարժայի կառավարումն է որն իրականացվում է ձևավորված GAPի և սպրեդի որոշման և կառավարման միջոցով:

3. **Ակտիվապասիվային կառավարման ընթացքում** իրացվելիության պահպանման նպատակով բանկային պրակտիկայում օգտագործվում են հետևյալ մեթոդները

ա) Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդ

Միջոցների ընդհանուր ֆոնդի մեթոդի էությունը կայանում է նրանում որ ակտիվների կառավարման գործընթացում ռեսուրսների բոլոր տեսակները՝ ցպահանջ հաշիվների մնացորդները ժամկետային ավանդները կանոնադրական կապիտալը և պահուստները միավորվում են որպես Բանկի ռեսուրսների միասնական ֆոնդ: Այնուհետև միասնական ֆոնդի միջոցները բաշխվում են ակտիվների այն տեսակների միջև որոնք Բանկի կարծիքով հանդիսանում են առավել ընդունելի իրենց շահութաբերության և իրացվելիության տեսանկյունից: Այնուհետև որոշվում են այն միջոցները որոնք կարող են տեղաբաշխվել երկրորդային պահուստում որի մեծությունը կախված է Բանկի պարտավորությունների ծավալների և վարկերի պահանջարկի տատանումներից: Միջոցների տեղաբաշխման երրորդ փուլում ձևավորվում է վարկային պորտֆելը:

բ) Ակտիվների տեղաբաշխման մեթոդ

Այս մեթոդի կիրառման ժամանակ հաշվի է առնվում իրացվելի ակտիվների կախվածությունը Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների աղբյուրներից և սահմանվում է որպես որոշակի հարաբերություն ակտիվների և պասիվների համապատասխան տեսակների միջև:

Այս դեպքում հաշվի է առնվում որ յուրաքանչյուր աղբյուր պահանջում է տարբեր ապահովվածություն և համապատասխանաբար պարտադիր

պահուստների ցուցանիշներ: Մասնավորապես ցպահանջ ավանդների համար անհրաժեշտ է սահմանել պարտադիր պահուստների ավելի բարձր ցուցանիշ քան ժամկետային ավանդների համար այսինքն՝ որպես ցպահանջ ավանդ ընդունված միջոցների մեծ մասը պետք է տեղաբաշխվի առաջնային և երկրորդային պահուստներում ինչը հնարավորություն կտա Բանկին կատարելու իր պարտավորությունները ավանդատուների նկատմամբ:

Համաձայն այս մեթոդի՝ որոշվում են իրացվելիության (եկամտաբերության) մի քանի կենտրոններ: Մասնավորապես այդպիսի կենտրոններ են հանդիսանում ցպահանջ հաշիվները Բանկի ժամկետային պարտավորությունները (ժամկետային ավանդներ) կանոնադրական կապիտալը և պահուստները: Յուրաքանչյուր այդպիսի կենտրոնից միջոցները կարող են տեղաբաշխվել միայն որոշակի տեսակի ակտիվներում՝ ելնելով նրանից որ ապահովվի դրանց համապատասխան իրացվելիությունը և շահութաբերությունը:

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

	ՀՀ ԿԲ սահմանած նորմատիվի մեծություն	31/12/09	31/12/10
Կապիտալ ընդհանուր (միջին)	2 400.0	9 222.1	10114.4
Կանոնադրական հիմնադրամ		7 200.0	7200
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվներ			
Ն1	12.0%	61.7%	39.4%
Իրացվելիության նորմատիվներ			
ընդհանուր Ն¹	15.0%	37.5%	30.3%
ընթացիկ Ն²	60.0%	170.1%	185.9%

«Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ստորև ներկայացվում են ԿԲ կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները, կապիտալի համարժեքության նորմատիվի ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ:

Բանկի նորմատիվային կապիտալը

- հունվար ամսվա համար կազմում է 9.609.153 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 64.86 %,
- փետրվար ամսվա համար կազմում է 9.602.176 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 62.71 %,
- մարտ ամսվա համար կազմում է 9.548.600 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 52.82 %,
- ապրիլ ամսվա համար կազմում է 9.564.328 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 52.39 %,
- մայիս ամսվա համար կազմում է 9.589.704 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 47.78 %,
- հունիս ամսվա համար կազմում է 9.660.213 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 48.79 %,
- հուլիս ամսվա համար կազմում է 9.784.182 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 48.81 %,
- օգոստոս ամսվա համար կազմում է 9.876.393 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 48.09 %,
- սեպտեմբեր ամսվա համար կազմում է 9.996.795 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 45.58 %,
- հոկտեմբեր ամսվա համար կազմում է 9.998.463 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 40.00 %

- նոյեմբեր ամսվա համար կազմում է 10.035.864 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 39.48 %
- դեկտեմբեր ամսվա համար կազմում է 10.114.396 հազ. դրամ, Ն 1 նորմատիվը 39.40%

Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի.

- վարկային ռիսկ 23.755.152 հազ. դրամ,
- շուկայական ռիսկ 108.840 հազ. դրամ,
- գործառնական . ռիսկ 121.324 հազ. դրամ :

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը կարող է ունենալ հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶ Կ երկր ներ	Ընդամենը
-------------------	----	----------------	------------------	-------------------------------	----------

Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	4.509.322	-	-	-	4.509.322

Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1.589.741	98.324	1.495.350		3.183.415
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	15.929.994	91	-	-	15.930.085
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	1.579.883	-	-	-	1.579.883
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	438.130	-	-	-	438.130
Այլ ակտիվներ	1.846.780				1.846.780
Ընդամենը ակտիվներ	25.893.850	98.415	1.495.350		27.487.615

Նախորդ ժամանակաշրջան

Հողվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀ ԶԿ երկրներ	Ընդամենը
-------------------	----	-------------	--------------	------------------	----------

Ակտիվներ

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	3.777.242	-	-	-	3.777.242
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	142.106	193.291	3.275.207	-	3.610.604
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	-	2.946	-	-	2.946
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	8.661.890	2.891	-	-	8.664.781
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	309.129	-	-	-	309.129
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	539.798	-	-	-	539.798
Ընդամենը ակտիվներ	13.430.165	199.128	3.275.207	-	16.904.500

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն :

«Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում:

«Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

«Ընդունված գրավ»

Բանկը՝ որպես գրավ ընդունված ակտիվները, իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման դեպքում: Գրավով ապահովված ակտիվները հետևյալն են՝

- այլ արժեթղթեր - 723.851
- թանկարժեք գարդեր և մետաղներ - 348.822
- անշարժ գույք – 40.322.289
- պատրաստի արտադրանք - 25.000
- այլ գրավ - 496.587
- դրամական միջոցներ – 384.440

Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարում կամ խախտում չկա: